

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10), na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 14. sjednici održanoj dana 11.06.2015. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Utvrdjuje se prijedlog Zakona o osnivanju Javne ustanove institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

II.

Prijedlog Zakona iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru po skraćenom postupku.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____ /15
Datum, 11.06.2015. godine
Z e n i c a

PREMIJER
Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona,
1x Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu,
1x Stručna služba Skupštine Zeničko-dobojskog kantona,
1x a/a.

Obrazloženje

Elaboratom o osnivanju Instituta za zdravlje i sigurnosti hrane Zenica, ocjenjeno je za potrebnim spajanje Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarskog zavoda u novu ustanovu pod nazivom: „Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica“.

Ovim udruživanjem stvorit će se uvjeti za bolju iskorištenost postojeći kapaciteta sa kojima raspolažu navedene organizacione jedinice, posebno imajući u vidu da će doći do objedinjavanja laboratorija i na taj način, ubrzati i pojeftiniti proces akreditacije po standardu ISO 17025.

Budući da se radi o udruživanju Zavoda za javno zdravstvo, koji duži niz godina obavlja javnozdravstvenu djelatnost i Veterinarskog zavoda koji je postigao značajne rezultate u svom radu, a uzimajući u obzir značaj donošenja ovakvog Zakona, mišljenja smo da se isti može donijeti po skraćenom postupku.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA POLJOPRIVREDU,
ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

PRIJEDLOG

Z A K O N

**O OSNIVANJU JAVNE USTANOVE INSTITUT ZA
ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE ZENICA**

Zenica, juni 2015. godine

PRIJEDLOG

ZA DONOŠENJE ZAKONA O OSNIVANJU JAVNE USTANOVE INSTITUTA ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE ZENICA

Predlažemo da se ovaj zakon donese po skraćenom postupku, saglasno članu 140. Poslovnika o radu Skupštine Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/12), jer nije u pitanju složen i obiman zakon koji zahtijeva redovnu proceduru, budući da se radi o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, čiji bi osnivač bila Skupština Zeničko-dobojskog kantona. Ova ustanova bi uz zajedničko iskorištavanje postojećih prostornih, materijalno-tehničkih i ljudskih resursa Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, kao i Veterinarskog zavoda koji je pozicioniran kao kantonalna uprava u sastavu Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona obavljala poslove iz oblasti javnog zdravstva i oblasti veterine, a za potrebe Zeničko-dobojskog kantona. Novoformirana ustanova bi preuzela obavljanje djelokruga rada i nadležnosti zavoda za javno zdravstvo kantona utvrđenih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13), Zakonom o zaraznim bolestima („Službene novine Federacije BiH“, broj 29/05), propisima donijetim na osnovu navedenih zakona, kao i drugim zakonima i propisima iz oblasti zdravstva koji reguliraju djelatnost i nadležnosti zavoda za javno zdravstvo kantona. Ova ustanova bi preuzela i obavljanje veterinarske djelatnosti na području kantona, a saglasno sa Zakonom o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 34/02), drugim propisima iz ove oblasti, kao i odredbama člana 15. stav 6. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave - Prečišćen tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/08, 3/10 i 6/12). Javna ovlaštenja iz oblasti veterinarstva će se posebnim zakonom prenijeti sa Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu na Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

Iz svih gore navedenih razloga predlažemo donošenje Zakona po skraćenom postupku.

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, kao i na osnovu člana 3. Zakona o ustanovama (Službeni list RBiH, br. 6/92 i 13/94), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ___ sjednici, održanoj _____, donosi

ZAKON O OSNIVANJU JAVNE USTANOVE INSTITUT ZA ZDRAVLJE I SIGURNOST HRANE ZENICA

POGLAVLJE I. – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Osnivanje Instituta)

Zakonom o osnivanju javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (u daljem tekstu: Zakon) osniva se javna ustanova Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (u daljem tekstu: Institut), čiji je osnivač Skupština Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Osnivač), uređuje njegov položaj, djelokrug, nadležnosti i ovlaštenja, kao i druga pitanja od značaja za funkcioniranje i rad Instituta.

Član 2.

(Nadležnost)

(1) Institut, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, obavlja stručne i druge poslove iz djelatnosti i nadležnosti zavoda za javno zdravstvo kantona koje su regulirane Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13), Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH“, broj 29/05), propisima donijetim na osnovu navedenih zakona, kao i drugim zakonima i propisima iz oblasti zdravstva koji reguliraju nadležnosti zavoda za javno zdravstvo kantona.

(2) Institut, u okviru nadležnosti utvrđenim ovim zakonom, obavlja stručne i druge poslove iz djelatnosti i nadležnosti veterinarskog zavoda kantona utvrđenim Zakonom o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 34/02), drugim propisima iz ove oblasti.

Član 3.

(Prestanak sa radom zavoda)

Osnivanjem Instituta prestaje sa radom Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, čime Institut postaje pravni sljednik Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona.

POGLAVLJE II.- NAZIV I SJEDIŠTE

Član 4.

(Naziv Instituta)

- (1) Institut je javna ustanova u državnoj svojini.
- (2) Naziv javne ustanove je: Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.
- (3) Skraćeni naziv ove ustanove je INZ Zenica.
- (4) Za komunikaciju u međunarodnom pravnom saobraćaju, Institut koristi naziv na engleskom jeziku koji glasi: Institute for Health and Food Safety Zenica.

Član 5.
(Sjedište Instituta)

Sjedište Instituta je u Zenici.

POGLAVLJE III.- ZNAK, PEČAT I PRAVNI STATUS

Član 6.
(Sticanje pravnog statusa)

Institut stiče status pravnog lica danom upisa u registar kod nadležnog suda, a saglasno odredbama ovog Zakona.

Član 7.
(Pečat)

- (1) Institut ima pečat.
- (2) Pečat Instituta je okruglog oblika, promjera 50 mm, u kome je koncentričnim krugovima upisan tekst latinicom: "Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica", kao i broj pečata.
- (3) Pored pečata iz prethodnog stava Institut ima, za posebne potrebe, pečat istog sadržaja i teksta, promjera 25 mm.
- (4) Institut može imati i znak, o čemu odluku donosi Upravni odbor Instituta.
- (5) Znak Instituta iz stava 4. ovog člana može biti stiliziran.
- (6) Odluku o broju pečata, načinu upotrebe i čuvanja donosi Upravni odbor Instituta.

POGLAVLJE IV. – DJELATNOST I ORGANIZACIJA

Član 8.
(Okvir djelatnosti Instituta)

Djelatnost Instituta obuhvata obavljanje poslova iz javno-zdravstvene i veterinarske djelatnosti.

Član 9.
(Djelatnosti Instituta)

- (1) Djelatnost Instituta iz oblasti javnog zdravstva uključuje obavljanje sljedećih poslova:
  - a) predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svog rada,
  - b) provodi zdravstveno statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova za područje kantona,
  - c) prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova na području kantona,
  - d) planira, organizuje i provodi aktivnosti promocije zdravlja i zdravstvenog vaspitanja stanovništva,
  - e) učestvuje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje hroničnih masovnih bolesti,
  - f) prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području kantona, te predlaže mjere za unapređenje stanja u oblasti,
  - g) provodi preventivno vaspitne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama, kao i fakultetima za područje kantona,
  - h) koordiniše, usklađuje i stručno povezuje rad zdravstvenih ustanova za područje kantona,
  - i) kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite i nadzora sa epidemiološkom analizom stanja na području kantona i provodi protivepidemijske

- mjere, te nadzire provođenje obaveznih imunizacija,
- j) obavlja raspodjelu obaveznih vakcina zdravstvenim ustanovama na primarnom nivou zdravstvene zaštite na području kantona,
  - k) nadzire provođenje mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protivepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje kantona,
  - l) obavlja sanitarnu hemijsku i sanitarnu mikrobiološku dijagnostičku djelatnost,
  - m) učestvuje u izradi i provođenju pojedinih programa zdravstvene zaštite u vanrednim prilikama,
  - n) stručno-metodološki nadzire i usmjerava rad higijensko-epidemioloških službi na području kantona,
  - o) surađuje sa drugim zdravstvenim ustanovama na području kantona, kao i sa nadležnim organima lokalne samouprave i drugim ustanovama i organizacijama od značaja za unapređenje javnog zdravlja,
  - p) planira, organizuje i provodi djelatnost kontinuirane medicinske edukacije i kontinuiranog profesionalnog razvoja u sektoru zdravstva,
  - r) izrađuje, implementira i evaluira projekte u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite,
  - s) provodi obuku zaposlenih za sticanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i ličnoj higijeni lica, koja rade u proizvodnji i prometu životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
  - t) obavlja hemijske, bakteriološke, serološke, toksikološke i virusološke preglede i ispitivanja u vezi sa proizvodnjom i prometom životnih namirnica, vode, vazduha i predmeta opšte upotrebe, kao i preglede u vezi sa dijagnostikom zaraznih i nezaraznih bolesti,
  - u) ispituje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe,
  - v) provodi mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
  - z) predlaže i provodi aktivnosti na unapređenju sistema zdravstvene bezbjednosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opšte upotrebe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravlje,
  - aa) vrši zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim licima u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti,
  - ab) daje stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja, proširenja, promjene ili prestanka rada zdravstvene ustanove u skladu sa čl. 56, 58. i 60. Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
  - ac) vrši sanitarne preglede zaposlenih koji se obavezno provode radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika,
  - ad) učestvuje u provođenju vanjske provjere kvaliteta stručnog rada u drugim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi,
  - ae) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom iz oblasti zdravstva koji su dodijeljeni zavodu za javno zdravstvo.
- (2) Djelatnost Instituta iz veterinarske djelatnosti uključuje obavljanje sljedećih poslova:
- a) prati, analizira i proučava stanje u pogledu pojave, kretanja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza,
  - b) obavlja terensku i laboratorijsku dijagnostiku zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza,
  - c) prati i analizira preventivna i zaštitna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja životinja,
  - d) planira i organizuje mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi sprečavanja širenja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti kod životinja,
  - e) obavlja laboratorijske pretrage proizvoda životinjskog porijekla i vode radi

- utvrđivanja zdravstvene ili higijenske ispravnosti i kvaliteta,
- f) prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline na zdravstveno stanje životinja,
  - g) obavlja laboratorijske pretrage rezidua i drugih biološki aktivnih materija u životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, hrani za životinje i vodi,
  - h) obavlja ispitivanja radioaktivnih materija na i u životinjama, u proizvodima životinjskog porijekla i u hrani za životinje i vodi,
  - i) obavlja toksikološka ispitivanja životinja, proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje,
  - j) pruža stručnu pomoć veterinarskim organizacijama i proizvođačima proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje,
  - k) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom, kao i propisima iz oblasti veterinarstva, a koji su dodijeljeni veterinarskom zavodu.
  - l) vrši kontrolu ispravnosti repromaterijala za proizvodnju svih namirnica,
  - m) vrši kontrolu zdravstvene ispravnosti sirovina za prehrambenu industriju,
  - n) učestvuje u zaštiti zdravlja stanovništva od rezidua, upotrijebljenih aditiva, herbicida, insekticida, hormona, antibiotika, anabolika, teških metala, radionukleida i drugih sredstava koje se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji.

(3) Institut, pored poslova utvrđenih stavovima (1) i (2) ovog člana, obavlja i sljedeće poslove:

- a) vrši druge laboratorijske analize koje su potrebne radi cjelovitijeg obavljanja djelatnosti Instituta,
- b) implementira projekte koji doprinose unapređenju zdravlja ljudi, životinja i biljaka, kao i projekte koji doprinose osiguranju proizvodnje i prometa zdravstveno ispravne hrane,
- c) učestvuje u uspostavi i funkcionisanju sistema reagovanja u kriznim situacijama,
- d) pruža stručne konsultantske usluge iz djelatnosti rada Instituta, a posebno iz oblasti sigurnosti hrane,
- e) ostvaruje stručnu i naučnu saradnju na međunarodnom planu,
- f) vrši naučno-istraživačku djelatnost,
- g) vrši nastavnu djelatnost u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti,
- h) vrši procjenu higijenskih uslova u životnoj i radnoj sredini i njihovih uticaja na zdravlje,
- i) obavlja izdavačku djelatnost iz djelokruga svoga rada.

Član 10.

(Obavljanje drugih djelatnosti)

Pored djelatnosti upisane u sudski registar, Institut može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti upisane u sudski registar, ako se one u manjem obimu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

Član 11.

(Proširivanje i promjena djelatnosti)

- (1) Institut je osnovan i funkcioniše kao jedinstvena javna ustanova koja obavlja djelatnost u javnom interesu.
- (2) Institut može vršiti statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje, u skladu sa zakonom.
- (3) Odluku o statusnim promjenama iz stava (2) ovog člana donosi Upravni odbor, uz prethodnu saglasnost Osnivača.

Član 12.

(Saradnja sa državnim organima i fizičkim licima)

Institut u ostvarivanju svoje djelatnosti saraduje sa državnim organima svih nivoa vlasti, pravnim i fizičkim licima u Zeničko-dobojskom kantonu, Federaciji Bosne i Hercegovine, Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

Član 13.

(Unutrašnja organizacija)

(1) Unutrašnja organizacija Instituta osigurava kontinuirano i nesmetano obavljanje djelatnosti Instituta u oblasti javnog zdravstva kao i oblasti veterinarstva u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonima iz ovih oblasti.

(2) Djelatnost Instituta obavlja se kroz organizacijske jedinice i to na takav način da u osnovnoj organizacionoj strukturi funkcionišu organizaciona jedinica pod nazivom Zavod za javno zdravstvo i organizaciona jedinica pod nazivom Veterinarski zavod, dok se kroz ostale organizacione jedinice mogu objediniti sve djelatnosti koje su zajedničke, opće, administrativne, tehničke, pomoćne i sl.

(3) Bliže odredbe o unutrašnjoj organizaciji Instituta će biti propisane Statutom Instituta i općim aktom donijetim na osnovu Statuta.

POGLAVLJE V. – IMOVINA I SREDSTVA INSTITUTA

Član 14.

(Imovina i finansiranje Instituta)

(1) Imovinu Instituta čine pokretne i nepokretne stvari nad kojima je pravo upravljanja imala JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, prava i obaveze koje je stekla JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona prema bilansu stanja na dan upisa Instituta u sudski registar pravnih subjekata, a koji ujedno čine i primopredajni bilans, kao i novac i prava koja Institut stiče svojim poslovanjem.

(2) Ovim Zakonom osnivač se obavezuje da redovno u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona Institutu, kao pravnom sljedniku Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, osigurava sredstva u iznosu koji približno odgovara sredstvima utvrđenim u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu u razdjelu 21, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 – Ministarstvo zdravstva - ekonomski kod 614300, subanalitika LAX 001 pozicija "Tekući transfer za vakcine"; subanalitika LAX 002 pozicija "Tekući transfer za deratizaciju"; subanalitika LAX 008 pozicija "Tekući transfer za Kantonalni zavod za javno zdravstvo".

(3) Sredstva iz stava (2) ovog člana će biti planirana u razdjeljku 21, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 – Ministarstvo zdravstva - ekonomski kod 614300 pozicije: „Tekući transfer za vakcine”, „Tekući transfer za deratizaciju”, „Tekući transfer za Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica”.

Član 15.

(Sticanje sredstava za rad)

Sredstva za rad i razvoj Institut ostvaruje:

- a) ugovorom sa zavodom zdravstvenog osiguranja Federacije, odnosno kantona,
- b) ugovorom sa nadležnim ministarstvom zdravstva i ministarstvom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu koji se na osnovu zakona finansiraju iz budžeta,
- c) ugovorom sa fakultetima i drugim visokim školama zdravstvenog i veterinarskog usmjerenja,
- d) ugovorom po osnovu proširenog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja;
- e) iz sredstava osnivača u skladu s aktom o osnivanju,

- f) iz sredstava budžeta Federacije, kantona, odnosno opštine,
- g) iz učešća korisnika zdravstvene zaštite u pokriću dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite,
- h) prodajom usluga na tržištu,
- i) iz donacija i drugih sredstava namijenjenih za realizaciju projekata,
- j) iz drugih izvora na način i pod uslovima određenim Zakonom i Statutom Instituta.

Član 16.

(Korištenje viška prihoda nad rashodima)

Višak prihoda nad rashodima Institut koristi za obavljanje svoje djelatnosti, po odluci Upravnog odbora.

Član 17.

(Odgovornost za obaveze)

- (1) Institut za preuzete obaveze odgovara imovinom kojom raspolaže.
- (2) Osnivač ne odgovara za obaveze Instituta.
- (3) Osnivač je dužan obezbijediti Institutu adekvatan prostor za rad.

POGLAVLJE VI. – ORGANI UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA

Član 18.

(Organ upravljanja)

- (1) Organ upravljanja Institutom je Upravni odbor.
- (2) Upravni odbor broji pet članova od kojih je jedan predsjednik.
- (3) Upravni odbor Instituta čine predstavnici:
  - a) osnivača - tri (3) člana
  - b) zaposlenika Instituta – dva (2) člana
- (4) Predsjednika i članove Upravnog odbora Instituta imenuje i razrješava Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog resornih ministarstava.
- (5) Postupak imenovanja i razrješenja predsjednika i članova Upravnog odbora vršiće Vlada Zeničko-dobojskog kantona saglasno ovom Zakonu, kao i propisima o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima.

Član 19.

(Mandat Upravnog odbora i slučajevi razrješenja
Predsjednika i člana Upravnog odbora prije isteka mandata)

- (1) Mandat članova Upravnog odbora traje četiri godine s mogućnošću reizbora.
- (2) Predsjedniku i članu Upravnog odbora može prestati mandat i prije isteka vremena od četiri godine u sljedećim slučajevima:
  - a) ako se ne pridržava uputa i smjernica Osnivača,
  - b) ako učestvuje u donošenju nezakonitih akata ili odluka kojima se nanosi šteta Institutu,
  - c) ako podnese ostavku na mjesto predsjednika, odnosno člana Upravnog odbora,
  - d) ako se utvrdi da je odgovoran za neuspješan i nezakonit rad Instituta,
  - e) ako u radu Upravnog odbora krši odredbe Statuta Instituta,
  - f) ako svojim radom onemogućava ili otežava rad Upravnog odbora,
  - g) ako mu prestane radni odnos u Institutu, a imenovan je za člana Upravnog odbora iz reda stručnih radnika Instituta,
  - h) ako član Upravnog odbora imenovan iz reda stručnih radnika učini težu povredu radne dužnosti,
  - i) imenovanjem za direktora;

- j) neopravdanim izostankom s dviju ili više sjednica uzastopno ili s dviju ili više sjednica u toku uzastopnih šest (6) mjeseci,
  - k) ako bude uposlen na drugoj izabranoj poziciji koja može utjecati na eventualni sukob interesa,
  - l) smrću.
- (3) Prijedlog za opoziv predsjednika i člana Upravnog odbora mogu podnijeti, ministar zdravlja, ministar za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu i Upravni odbor.
- (4) Prije upućivanja rješenja o razrješenju predsjednika, odnosno člana Upravnog odbora Vladi Zeničko-dobojskog kantona, u slučajevima iz stava (2) ovog člana, resorna ministarstva su dužna zajednički obavijestiti predsjednika, odnosno člana Upravnog odbora čiji se opoziv traži i dati mu mogućnost da se o njoj izjasni u pisanoj formi.

Član 20.

(Nadležnosti Upravnog odbora)

Upravni odbor obavlja sljedeće poslove i zadatke:

- a) donosi Statut Instituta,
- b) na prijedlog direktora, donosi opšte akte o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, kao i druge opšte akte saglasno Zakonu i Statutu Instituta,
- c) utvrđuje planove rada i razvoja Instituta,
- d) utvrđuje godišnji program rada Instituta,
- e) donosi finansijski plan, kao i rebelans finansijskog plana, te usvaja godišnji obračun,
- f) usvaja godišnji plan nabavki Instituta,
- g) usvaja izvještaj o planu javnih nabavki Instituta,
- h) donosi godišnji plan rada Upravnog odbora i godišnji izvještaj o radu Upravnog odbora,
- i) odlučuje, uz saglasnost osnivača, o promjeni naziva i sjedišta Instituta,
- j) predlaže osnivačima promjenu i proširenje djelatnosti, te statusne promjene,
- k) odlučuje o raspisivanju javnog oglasa za postavljanje direktora Instituta,
- l) imenuje i razrješava direktora, odnosno v.d. direktora Instituta,
- m) odlučuje o svim pitanjima obavljanja djelatnosti radi kojih je Institut osnovan, ako zakonom nije određeno da o određenim pitanjima odlučuje drugi organ Instituta,
- n) usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad direktora Instituta,
- o) odlučuje o raspolaganju u pravnom prometu nepokretnom imovinom, uz saglasnost Osnivača,
- p) na prijedlog direktora, odlučuje o korištenju zajmova i kredita za investicijska ulaganja i održanje tekuće likvidnosti,
- r) na prijedlog direktora, donosi godišnju odluku o utvrđivanju viška prostora i opreme Instituta za davanje u zakup, a uz prethodne saglasnosti kantonalnog ministra zdravlja i kantonalnog ministra za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu,
- s) na prijedlog direktora, odlučuje o raspodjeli dobiti za obnavljanje i razvoj djelatnosti,
- t) na prijedlog direktora, odlučuje o zaključivanju ugovora sa nadležnim zavodima zdravstvenog osiguranja, kao i ugovorima o naučnoj, odnosno stručnoj saradnji u BiH, kao i u inostranstvu,
- u) odlučuje u drugom stepenu po prigovoru na akte kojima se odlučuje o pojedinim pravima zaposlenika iz radnog odnosa,
- v) rješava sva pitanja odnosa s osnivačem,
- z) odgovara osnivaču za rezultate rada ustanove,
- aa) podnosi osnivaču izvještaj o radu najmanje jedanput godišnje,
- ab) obavlja i druge poslove saglasno Zakonu i Statutu Instituta.

Član 21.

(Nadležnosti direktora)

- (1) Organ rukovođenja Instituta je direktor.
- (2) Direktor obavlja sljedeće poslove i zadatke:
  - a) organizira i rukovodi radom Instituta,
  - b) predstavlja i zastupa Institut prema trećim licima,
  - c) predlaže unutrašnju organizaciju i sistematizaciju Instituta,
  - d) stara se o izvršavanju odluka Upravnog odbora,
  - e) predlaže osnove plana rada i razvoja,
  - f) stara se o primjeni finansijskih propisa u poslovanju Instituta i naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana,
  - g) podnosi Upravnom odboru izvještaj o rezultatima rada i finansijskog poslovanja, te poduzima mjere za uspješno poslovanje, unapređenje organizacije i procesa rada,
  - h) učestvuje u radu Upravnog odbora bez prava odlučivanja,
  - i) pokreće postupak donošenja i usuglašavanja općih akata Instituta, te daje prijedloge istih prema Upravnom odboru,
  - j) odlučuje o potrebi prijema radnika, saglasno finansijskim mogućnostima Instituta, zaključuje ugovore o radu, vrši raspoređivanje radnika na radna mjesta u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Instituta, odlučuje o trajanju, prestanku i otkazu ugovora o radu,
  - k) odlučuje u prvom stepenu o pravima i obavezama radnika iz rada i u vezi sa radom, a saglasno Zakonu o radu, kolektivnom ugovoru, Statutu i drugim općim aktima Instituta,
  - l) određuje i izriče disciplinske mjere u prvom stepenu protiv zaposlenika Instituta,
  - m) izdaje naloge i upute za rad pojedinih organizacionih jedinica, radnika ili grupe radnika, a radi izvršenja određenih poslova,
  - n) po potrebi obrazuje komisije, radne i stručne grupe i druga radna i savjetodavna tijela radi razrade određenih pitanja, izrade studija, analiza, prijedloga, stručnih mišljenja i sl.,
  - o) sprovodi opće akte koji po svom sadržaju spadaju u nadležnost direktora Instituta,
  - p) obavlja i ostale poslove utvrđene Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Instituta.

Član 22.

(Imenovanje direktora)

- (1) Direktora Instituta, nakon objavljenog konkursa u sredstvima javnog informisanja, imenuje Upravni odbor na period od četiri (4) godine, sa mogućnošću reizbora.
- (2) Odluka o imenovanju direktora Instituta iz stava 1. ovog člana podliježe obaveznoj prethodnoj saglasnosti kantonalnog ministra zdravstva i kantonalnog ministra za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.
- (3) Bliži uvjeti za direktora Instituta, kao i način i postupak provođenja konkursa za izbor i imenovanje direktora će se regulirati Statutom Instituta.

Član 23.

(Razrješenja direktora prije isteka mandata)

- (1) Direktor može biti razriješen i prije isteka mandata na koji je imenovan.
- (2) Upravni odbor dužan je razriješiti direktora i prije isteka mandata za koji je izabran ako:
  - a) direktor to lično zahtijeva,
  - b) nastane neki od razloga koji po posebnim propisima ili propisima kojima se uređuju radni odnosi dovode do prestanka ugovora o radu,
  - c) u obavljanju djelatnosti Instituta nastane neopravdani gubitak,

- d) u svom radu krši propise i opće akte Instituta ili neopravdano ne izvršava odluke Upravnog odbora ili postupa u suprotnosti s njima,
  - e) svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzrokuje Institutu veću štetu, zanemaruje ili nemarno obavlja svoju dužnost tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti Instituta.
- (3) Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Upravni odbor mora, prije donošenja odluke o razrješenju, obavijestiti direktora o razlozima za razrješenje i dati mu mogućnost da se o njoj izjasni u pisanoj formi.

POGLAVLJE VII. – OPĆI AKTI

Član 24.

(Opći akti)

- (1) Osnovni opći akt Instituta je Statut.
- (2) Statut donosi Upravni odbor, uz saglasnost Vlade Zeničko-dobojskog kantona.
- (3) Osim Statuta, Institut ima i druge opće akte, kojima se uređuju unutarnji odnosi, organizacija rada i poslovanja, te ostala pitanja značajna za obavljanje djelatnosti Instituta.

Član 25.

(Dejstvo općih akata)

- (1) Opći akti stupaju na snagu danom donošenja.
- (2) Opći akti ne mogu imati retroaktivno dejstvo.

Član 26.

(Tumačenje Statuta i drugih općih akata)

Tumačenje pojedinih odredbi Statuta i drugih općih akata daje Upravni odbor odnosno direktor, u zavisnosti da li je pojedinačni opći akt donio Upravni odbor ili direktor.

POGLAVLJE VIII. - JAVNOST RADA I PRISTUP INFORMACIJAMA U POSJEDU INSTITUTA, KAO I ČUVANJE POSLOVNE TAJNE

Član 27.

(Javnost rada Instituta)

- (1) Rad Instituta je javan.
- (2) Javnost rada Instituta se osigurava na način i pod uslovima utvrđenim Statutom i drugim općim aktima Instituta.

Član 28.

(Izvještavanje)

Izvještaji o radu Instituta redovno se dostavljaju osnivaču, Vladi Zeničko-dobojskog kantona, a po potrebi drugim resornim ministarstvima i drugim organima i institucijama kad je to predviđeno propisima i kada na posredan ili neposredan način imaju interesa za djelatnost Instituta.

Član 29.

(Ovlaštenja za davanje informacija)

Izvještaje i saopštenja za javnost može dati Upravni odbor, direktor ili osoba koju ovlasti direktor.

Član 30.

(Način saopštavanja informacija)

(1) Informacije u posjedu Instituta mogu se saopštavati i fizičkim i pravnim licima u postupku i na način propisan Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) Informacije u posjedu Instituta iz stava 1. ovog člana saopštava direktor ili osoba koju direktor ovlasti.

Član 31.

(Neovlašteno davanje informacija)

Neovlašteno davanje informacija u posjedu Instituta predstavlja težu povredu radne obaveze.

Član 32.

(Poslovna tajna)

Poslovnom tajnom smatraju se isprave i podaci čije bi saopštavanje ili davanje na uvid neovlaštenoj osobi bilo protivno poslovanju Instituta ili štetilo njegovom ugledu, odnosno interesu ili ugledu zaposlenih, te štetilo generalno politici poslovanja i poslovnim potezima Instituta.

Član 33.

(Čuvanje poslovne tajne)

(1) Poslovnu tajnu dužni su čuvati zaposlenici Instituta koji na bilo koji način saznaju za ispravu ili podatak koji se smatra poslovnom tajnom i to i po prestanku rada u Institutu, a najmanje pet godina računajući od dana prestanka radnog odnosa u Institutu.

(2) Poslovnu tajnu iz stava 1. ovog člana dužni su čuvati i članovi Upravnog odbora, te drugih imenovanih organa i tijela Instituta, a najmanje pet godina računajući od dana prestanka obavljanja funkcije u navedenom organu ili tijelu.

Član 34.

(Dokumenti koji se smatraju poslovnom tajnom)

Poslovnom tajnom posebno se smatraju:

- a) dokumenti koje direktor proglasi poslovnom tajnom,
- b) podaci koje nadležna tijela kao povjerljive saopšte Institutu,
- c) mjere i način postupanja u slučaju nastanka vanrednih okolnosti.

Član 35.

(Čuvanje poslovne tajne)

(1) O čuvanju poslovne tajne neposredno brine direktor.

(2) Isprave i podaci koji se smatraju poslovnom tajnom ne mogu se neovlašteno saopštavati, niti činiti dostupnim neovlaštenim osobama.

POGLAVLJE IX. - VOĐENJE EVIDENCIJA

Član 36.

(Vođenje evidencija)

(1) U svrhu osiguranja podataka potrebnih za sprovođenje djelatnosti i nadzora nad pruženim uslugama, u Institutu se vode evidencije propisane federalnim propisima.

(2) Institut se obavezuje da prilikom vođenja evidencija iz stava (1) ovog člana štiti tajnost ličnih podataka pacijenta saglasno propisima o zaštiti ličnih podataka.

Član 37.

(Čuvanje arhivske građe)

Sva finansijska dokumentacija, podaci o investicijskom ulaganju, projekti, planovi, zapisnici organa upravljanja i rukovođenja, kao i drugi dokumenti čuvaju se saglasno propisima o čuvanju arhivske građe.

Član 38.

(Čuvanje medicinske dokumentacije)

Medicinska dokumentacija je trajne vrijednosti i ne može se uništiti ni otuđiti bez znanja i odobrenja ovlaštenog organa za čuvanje arhivske građe.

POGLAVLJE X. – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 39.

(Imenovanje Upravnog odbora i direktora)

(1) Vlada Zeničko-dobojskog kantona će u roku od 15 (petnaest) dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, imenovati privremeni Upravni odbor Instituta saglasno ovom Zakonu, kao i propisima o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(2) Vlada Zeničko-dobojskog kantona će u roku od 15 (petnaest) dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona imenovati VD direktora Instituta saglasno ovom Zakonu.

(3) VD direktora Instituta dužan je preduzeti sve potrebne radnje za upis Instituta u sudski registar, kao i gašenje Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona u sudskom registru.

Član 40.

(Preuzimanje zatečenih zaposlenika)

(1) Sve zatečene zaposlenike Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona preuzima Institut.

(2) VD direktora će u roku od 15 dana od dana početka rada Instituta preuzetim zaposlenicima Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona ponuditi zaključenje ugovora o radu s privremenim rasporedom do donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Instituta.

Član 41.

(Primopredaja službenih akata)

Primopredaja službenih akata između Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, s jedne strane i Instituta, s druge strane, izvršit će se u skladu sa Odlukom Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

Član 42.

(Rok za donošenje općih akata)

Nakon imenovanja privremenog Upravnog odbora i vršioca dužnosti direktora, Upravni odbor će, na prijedlog VD direktora, u roku od 30 dana donijeti Statut Instituta, a u roku od 60 dana Pravilnik o radu i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Instituta.

Član 43.

(Status imovine)

Institut zadržava pravo korištenja državne imovine koju je koristila JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona.

Član 44.

(Zakon kao osnivački akt)

(1) Ovaj Zakon predstavlja osnivački akt na osnovu kojeg će se Institut upisati u sudski registar kod nadležnog suda.

(2) Ovlašćuje se Upravni odbor da saglasno ovom Zakonu donese odluku kojom će bliže odrediti djelatnost Instituta, kao i šifre djelatnosti u skladu sa važećom klasifikacijom djelatnosti u BiH.

Član 45.

(Stavljanje van snage Odluke)

Stupanjem na snagu ovog Zakona stavlja se van snage Odluka o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja Javne ustanove Kantonalni zavod za javno zdravstvo («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona» broj 11/12).

Član 46.

(Objavljivanje i stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: _____

Datum: 2015. godine

**P R E D S J E D A V A J U Ć A
S K U P Š T I N E**

Draženka Subašić s.r.

O b r a z l o ž e n j e

Zakona o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u Poglavlju V član 37. tačka f) i član 18. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona.

Saglasno članu 37. tačka h) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Kantona donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti, članom 18. tačka f) citiranog Ustava utvrđeno je da je u nadležnosti Kantona utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguranja javnih službi. Pod javnim službama se smatraju ustanove, javna preduzeća i drugi oblici organizovanja utvrđeni zakonom, koji obavljaju djelatnosti od općeg interesa kojim se obezbjeđuje ostvarivanje prava i dužnosti fizičkih i pravnih lica, kao i ostvarivanje drugog zakonom utvrđenog interesa.

Polazeći od naprijed navedenog, Skupština Zeničko-dobojskog kantona osniva JU Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, na koju prenosi djelatnost, ovlaštenja i nadležnosti zavoda za javno zdravstvo kantona, kao i djelatnost i nadležnosti veterinarskog zavoda kantona koji je do sada poslovao kao kantonalna upravna organizacija u sastavu Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Zeničko-dobojskog kantona.

Obzirom da Veterinarski zavod nije pravno lice nego dio Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona, posebnim zakonom će se prenijeti javna ovlaštenja ovog ministarstva iz oblasti veterinarske djelatnosti na Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

Cijeneći da je u oblasti zdravstva i poljoprivrede Ustavom Federacije BiH predviđena podijeljena nadležnost između federalne vlasti i kantona, Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona je od Federalnog ministarstva zdravstva zatražilo pojašnjenje usklađenosti ideje o udruživanju Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarskog zavoda sa postojećom zakonskom regulativom u oblasti zdravstva, te da li postoje zakonske prepreke ovakim namjerama Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

Federalno ministarstvo zdravstva je, svojim aktom broj 06-37-2384/13, od 23.05.2013. godine, odgovorilo da je postojeći Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, br. 46/10 i 75/13) predvidio formiranje zavoda za javno zdravstvo kantona, što u našem slučaju nije primjenjivo. Naravno nije ni za očekivati da Zakon o zdravstvenoj zaštiti reguliše ovakvu specifičnu situaciju. Stoga je Federalno ministarstvo ukazalo na odredbe Zakona o ustanovama (Službeni list R BiH, br. 6/92, 8/94 i 13/94) kao *lex specialis*, koji između ostalog, definira osnivanje, djelatnost, statusne promjene i udruživanje ustanova. Članom 14. Zakona o ustanovama predviđena je mogućnost da ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost, kao i vrstu statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje. Odluku iz stava 1. ovog člana donosi osnivač.

Nadalje članom 10. Zakona o ustanovama predviđena je mogućnost da ustanova može obavljati više djelatnosti iz člana 1. Zakona o ustanovama (djelatnosti obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, zdravstva, dječije zaštite, socijalne zaštite, socijalne sigurnosti i drugih djelatnosti utvrđenih zakonom), ako ispunjavaju uslove utvrđene zakonom za svaku od tih djelatnosti. Ova odredba ukazuje da ustanova može obavljati više djelatnosti što bi bilo primjenjivo na novoformiranu ustanovu koja se osniva ovim Zakonom, i to nastalu

spajanjem Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarskog zavoda kantona, te koja bi na osnovu saglasno citiranom članu zakona o ustanovama, obavljala više djelatnosti, zdravstvenu i veterinarsku.

Iz navedenog proizilazi da je u okviru postojeće zakonske regulative u oblasti zdravstva definirana samo mogućnost organiziranja određenih zajedničkih službi između zdravstvenih ustanova, a da se saglasno odredbama Zakona o ustanovama ostavlja mogućnost spajanja ustanova, odnosno proširenja djelatnosti.

Obzirom da je u oblasti poljoprivrede Ustavom Federacije BiH predviđena podijeljena nadležnost između federalne vlasti i kantona, Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona je od Federalnog ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo zatražilo pojašnjenje usklađenosti ideje o udruživanju Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarskog zavoda sa postojećom zakonskom regulativom u oblasti veterinarstva, te da li postoje zakonske prepreke ovakim namjerama Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

Federalno ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo je svojim aktom broj 06-2-24/18-2679/14 od 23.09.2014. odgovorilo da je članom 10 Uredbe sa zakonskom snagom o ustanovama propisano da ustanove mogu obavljati više djelatnosti, ako ispunjavaju uslove utvrđene zakonom za svaku od tih djelatnosti. Odredbama člana 14. navedene Uredbe propisano je da ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost, kao i vrstu statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje, a odluku o tome donosi osnivač. Takođe u članu 17. pomenute Uredbe, navedeno je da ustanove udružene u zakonom propisani oblik udruživanja zadržavaju svojstvo pravnog lica. U skladu sa odredbama navedene Uredbe, te analizom odgovora Federalnom ministarstvu zdravstva na istovjetan upit broj 06-37-2384/13 od 23.05.2013.godine, kao i važećih propisa iz oblasti veterinarstva, i ovo federalno ministarstvo smatra da nema zakonske prepreke za udruživanje Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarskog zavoda Zenica.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zaštita zdravlja ljudi i životinja naizgled su odvojene oblasti, ali u suštini usko su povezane. Samo od zdravih životinja uzgojenih u ekološki zdravoj sredini, možemo proizvesti zdravu hranu animalnog porijekla. Zdravlje životinja je vrlo bitno sa ekonomskog stanovišta, ali je još važniji uticaj na zdravlje ljudi, sa stanovišta konzumiranja hrane i direktnog kontakta sa životinjama, kako domaćim tako i divljim. Mnoge zarazne i parazitarne bolesti se prenose i šire sa životinja na ljude hranom i neposrednim kontaktom, te su zajedničke i životinjama i ljudima (zoonoze). Primjer vrlo opasnih zoonoza sa kojima se susrećemo su bjesnilo, bruceloza, tuberkuloza, antraks i mnoge druge koje predstavljaju svakodnevnu opasnost za zdravlje ljudi.

EU iskustva

Europska komisija, kao svojevrsna vlada EU, je podijeljena u nekoliko odjela i službi. Odjeli su poznati kao Glavne uprave i ima ih 33.

Jedna od tih Glavnih uprava (DG - directorate Generale) je nadležna za zdravlje i sigurnost hrane - DG Health and Food safety (DG SANTE).

Ova Glavna uprava (ministarstvo) je nadležna za zdravlje (javno zdravlje), sigurnost hrane, zdravlje životinja i zdravlje biljaka.

Zadatak ove Uprave je da:

- zaštititi i unaprijediti javno zdravlje
- osigurati Europsku hranu sigurnom i zdravom
- zaštititi zdravlje i dobrobit uzgajanih životinja
- zaštititi zdravlje usjeva i šuma

Organizaciona struktura ove Glavne direkcije pokazuje njene odjele:

- Public health (javno zdravlje)
- Health system end products (Zdravstveni sistem i proizvodi)
- Safety of the food chain (Sigurnost lanca hrane)
- Food and Veterinary Office (Ured za hranu i veterinarstvo)
- Veterinary and International affairs (Veterinarski i međunarodni poslovi)

Ovo pokazuje potpunu opravdanost objedinjavanja djelatnosti javnog zdravstva i veterine kroz zajedničke kapacitete. Zavod za javno zdravstvo kantona se upravo bavi javnim zdravljem u smislu kontrole bolesti i rizika po zdravlje, kao i zdravstvenim sistemom (socijalna medicina i organizacija zdravstva), kao i dijelom sigurnošću hrane, dok se veterinarski zavod kantona bavi sigurnošću hrane i zdravljem životinja.

Koncept One Health - Jedno zdravlje

Dodatnu opravdanost nalazimo i u globalnoj inicijativi jednog zdravlja - One health initiative. Inicijativa jedno zdravlje će ujediniti humanu i veterinarsku medicinu.

Ova inicijativa je pokrenuta u USA od strane Američke medicinske asocijacije, Američkog veterinarskog liječničke asocijacije, Američke akademije za pedijatriju, Američkog udruženja medicinskih sestara, Američkog udruženja liječnika javnog zdravstva, Američkog društva za tropsku medicinu i higijenu, Centra za kontrolu bolesti (CDC), Ministarstva poljoprivrede USA, Američke asocijacije za zdravlje okoliša. Nakon što je pokrenuta u Sjedinjenim Američkim Državama, ova inicijativa je dobila globalnu podršku.

Koncept "Jedno zdravlje" je globalna strategija za širenje interdisciplinarnе saradnje i komunikacije u svim aspektima zaštite zdravlja ljudi i životinja i okoliša. Ovaj sinergizam će unaprijediti zdravstvenu zaštitu ubrzavajući biomedicinska istraživanja, unaprijediti efikasnost javnog zdravstva, proširiti bazu naučnih znanja i unaprijediti medicinsku edukaciju i kliničku njegu. Ispravno implementiran koncept „Jedno zdravlje“ će pomoći zaštititi i spašavanju nebrojenih miliona života u sadašnjosti i budućnosti.

U globalnu inicijativu "Jedno zdravlje" uključio se i Univerzitet u Sarajevu kroz Veterinarski fakultet i Medicinski fakultet.

Preventivna zaštita zdravlja ljudi, preventivna zaštita zdravlja životinja, laboratorijska dijagnostika zaraznih bolesti, parazitarnih oboljenja, laboratorijska kontrola zdravstvene ispravnosti hrane i prisustva rezidua veterinarskih lijekova i drugih kemijskih štetnih tvari u hrani, zajednički je zadatak i medicine i veterine, a sve u cilju očuvanja zdravlja ljudi.

Značajan dio djelatnosti veterinarskog zavoda je veterinarsko javno zdravstvo, kojeg Svjetska zdravstvena organizacija definiše na sljedeći način: **Veterinarsko javno zdravstvo je skup svih doprinosa kompletnom fizičkom, mentalnom i socijalnom blagostanju ljudi kroz razumijevanje i aplikaciju veterinarske nauke i struke.**

Javno zdravstvo i veterina često su u konkurenciji baveći se laboratorijskim ispitivanjima zdravstvene ispravnosti hrane. Ta djelatnost zahtijeva dobre i kvalitetne laboratorije usklađene sa međunarodnim standardima. Kako su obje ustanove u javnom vlasništvu, možemo imati situaciju da država (kanton) ulažu u oba laboratorija, da bi se oni međusobno natjecali na tržištu uz samo djelimično iskorištavanje svog potencijala. Oba ova zavoda su započela sa procesom akreditacije svojih laboratorija, a kvalitetnog stručnog kadra za laboratorijsku dijanostiku nema previše.

Zbog toga bi bilo korisno i racionalno objediniti službe i odjeljenja koja trebaju za oba ova kantonalna zavoda, ali na taj način da one čine funkcionalnu cjelinu. Tako bi se postigla znatno bolja iskorištenost kapaciteta, kao i mogućnost daljeg razvoja u pravcu specijaliziranja unutar djelatnosti. Objedinjavanjem laboratorija znatno bi se ubrzao i pojeftinio proces akreditacije po standardu ISO 17025.

Objedinjavanje laboratorija neće utjecati na ostale stručne djelatnosti koje su specifične za Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarski zavod kantona.

Na drugoj strani, objedinjavanjem laboratorija, kao i osnovnih službi ova dva zavoda, znatno bi se ojačali kapaciteti za implementaciju projekata koji bi se finansirali iz EU fondova. Mogući prostor za ove projekte su fondovi za ekologiju, zdravlje, proizvodnju hrane i naučna istraživanja, što su najviše finansirane oblasti. Ovim bi se na prostoru Centralne Bosne u značajnoj mjeri stvorili kapaciteti za implementaciju EU standarda u oblasti zdravlja, proizvodnje hrane, ekologije. Primjena Evropskih standarda zaštite zdravlja ljudi kroz zaštitu životinja i biljaka bi trebalo poboljšati konkurentnost naših proizvođača hrane na Evropskom i Svjetskom tržištu.

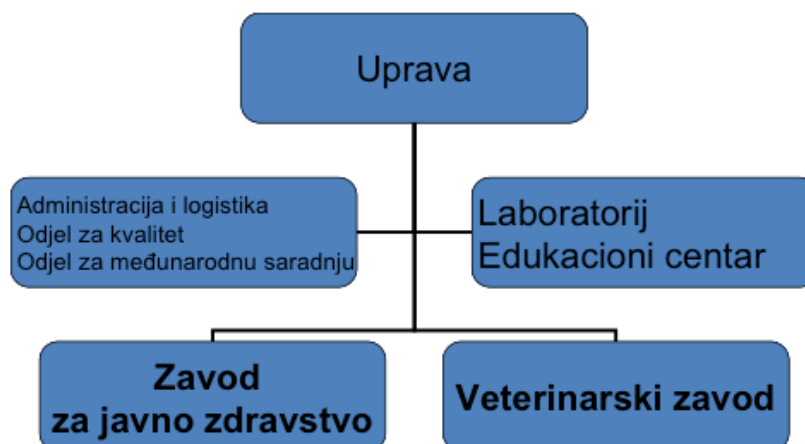
Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na 86. sjednici, održanoj 16.11.2012. godine usvojila Zaključak kojim se zadužuju Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo da pripreme prijedlog objedinjavanja laboratorijskih i stručnih kapaciteta Veterinarskog zavoda i Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona u cilju efikasnijeg vršenja njihovih djelatnosti.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je ponovno na 174. sjednici, održanoj 25.07.2014. godine, usvojila Zaključak, broj 02-05-15149/14, kojim se zadužuju Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarski zavod da organizuju zajednički sastanak na temu reorganizacije zavoda u cilju jedinstvenog djelovanja i objedinjavanja laboratorija. Ovim je Vlada obnovila aktivnosti na spajanju ova dva zavoda u jedinstvenu ustanovu.

Udruživanjem ovih ustanova zadržala bi se djelatnost svake od ovih institucija, kako bi se obje funkcije mogle izvršavati u zakonima predviđenom obimu i vrsti.

Udružena javna ustanova će nositi naziv Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica. Cilj spajanja ovih institucija je racionalno korištenje laboratorijskih kapaciteta, koji su dijelom specifični za svaki od zavoda (Laboratorij za medicinsku mikrobiologiju u Zavodu za javnozdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Laboratorij za zdravlje životinja u Veterinarskom zavodu), a dijelom su zajednički za oba zavoda (Laboratorij za hranu i vodu). Osnivač oba zavoda je Zeničko-dobojski kanton i intencija Kantona jeste racionalno korištenje raspoloživih resursa i racionalan razvoj ovih kapaciteta u budućnosti.

Osnovna organizaciona shema Instituta

Dakle, oba zavoda (za javno zdravstvo i veterinarski) će nastaviti djelovati u okviru svojih zakonima propisanih djelatnosti, ovlaštenja i nadležnosti, kao i standardnom unutrašnjom organizacionom strukturom. Jedino će ovim udruživanjem u jednu ustanovu, biti objedinjeni zajednički kapaciteti (administracija, logistika, laboratorijska dijagnostika, edukacioni centar).

I do sada je bila praksa u oba zavoda (kao i u drugim sličnim ustanovama u BiH), da se pojedine laboratorijske pretrage rade u nekim drugim laboratorijama (outsourcing), kada vlastiti laboratorij nema mogućnosti da uradi određenu pretragu.

Racionalizacija objedinjavanja laboratorija se ogleda u sljedećem:

Ukoliko bi ove dvije ustanove nastavile djelovati samostalno, svaka od njih bi morala uložiti znatna sredstva u laboratorijske kapacitete, kako bi bile sposobne funkcionisati na tržištu laboratorijskih usluga (analize hrane). Procjena tih dodatnih ulaganja u Veterinarskom zavodu bi bila oko 800.000 KM, uz dodatno zapošljavanje 2 inženjera hemije (preko 50.000 KM godišnje samo za plate i naknade, kao i doprinose). Dodatna ulaganja u Zavodu za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona bi mogla biti oko 550.000 KM.

Objedinjavanjem ova dva laboratorija bi se potrebe za ulaganjima svele, umjesto 1.350.000 KM, na oko 850.000 KM, pa je dakle ušteda na ovom planu najmanje 500.000 KM.

Oba laboratorija moraju se akreditovati prema ISO 17025, što otprilike košta oko 50.000 KM za svaku ustanovu. Ovdje bi za iste metode dva Zavoda potrošila najmanje $2 \times 50.000 = 100.000$ KM, umjesto 50.000 KM (Ušteda najmanje 50.000 KM)

Najvažniji razlog za objedinjavanje ovih laboratorijskih kapaciteta jeste u povećanoj konkurentnosti objedinjenog laboratorija, te time mogućnost ostvarenja većeg prihoda na tržištu, što bi rezultiralo i mogućnosti otvaranja novih produktivnih radnih mjesta.

Dakle, minimalna ušteda bi mogla biti oko 550.000 KM javnih sredstava.

Pregled uticaja formiranja Instituta na djelatnost javnog zdravstva i veterine na Kantonu je sadržan u sljedećoj tabeli:

	JAVNO ZDRAVSTVO	VETERINA
Šta zadržava	<ul style="list-style-type: none"> - Kompletna djelatnost javnog zdravstva - Potpuna profesionalna autonomija u javnom zdravstvu - Ekskluzivitet nad specifičnom laboratorijskom dijagnostikom (npr. medicinska mikrobiologija) 	<ul style="list-style-type: none"> - Kompletna djelatnost veterine - Potpuna profesionalna autonomija u oblasti veterine - Ekskluzivitet nad specifičnom laboratorijskom dijagnostikom (npr. Laboratorij za mlijeko, lab.za zdravlje životinja)
Šta dobija	<ul style="list-style-type: none"> - uštede u adaptaciji prostora - uštede u nabavci opreme - uštede u procesu akreditacije - olakšano dobijanje ovlaštenja za laboratorij za hranu - povećanje dostupnosti usluga na tržištu - povećanje prihoda - povećanje raspoloživog prostora - novo produktivno zapošljavanje - gubitak jednog jakog konkurenta - unapređenje saradnje u oblasti antropozoonoza 	<ul style="list-style-type: none"> - uštede u adaptaciji prostora - uštede u nabavci opreme - uštede u procesu akreditacije - povećanje dostupnosti usluga na tržištu - povećanje prihoda - novo produktivno zapošljavanje - gubitak jednog jakog konkurenta - unapređenje saradnje u oblasti antropozoonoza - širenje djelatnosti u oblasti prevencije u veterini
Šta gubi	<ul style="list-style-type: none"> - ekskluzivitet nad laboratorijem za hranu Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona 	<ul style="list-style-type: none"> - ekskluzivitet nad laboratorijem za hranu Veterinarskog zavoda kantona

PROCJENA POTREBNIH RESURSA

Prostor

Postojeća dva Zavoda koriste oko 1.400 m² prostora, što nije zadovoljavajuće za potrebe razvoja Instituta. Potrebno je obezbjediti dodatnih oko 1.000 m², za šta ima mogućnosti u prostoru Univerziteta u Zenici (Metalurški institut). Međutim ovaj dodatni prostor nije uslov za rad, nego uslov za dalji razvoj Instituta i njegovo bolje pozicioniranje na tržištu, kao i za razvoj stručnih i naučno-istraživačkih kapaciteta.

Oprema

U početku će se koristiti postojeća oprema kantonalnih institucija (Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarski zavod). Potrebno je dodatno nabaviti laboratorijske, kao i druge opreme (zamjena dotrajale i nabavka nove). Ovdje treba naglasiti da je nabavka opreme neophodna u oba postojeća zavoda bez obzira na proces spajanja. Osnivanjem Instituta za zdravlje i sigurnost hrane, upravo će se racionalizirati nabavka opreme, jer se neće nabavljati dupla oprema za dvije ustanove. Izbjegavanje nabavke duple opreme će omogućiti nabavku neke opreme koja omogućava pružanje novih usluga.

Ljudski resursi za početak rada

U početku će se koristiti kadrovski potencijali pretpostavljenih članica Instituta. Zavod za javno zdravstvo i Veterinarski zavod imaju trenutno 81 zaposlena, od čega je 15 doktora medicine i doktora veterine, te 9 stručnih VSS radnika, 25 stručnih VŠS radnika i 6 administrativna VSS radnika.

Ova dva zavoda imaju 5 doktora nauka i 3 magistra nauka, što čini 10% svih zaposlenih.

Dakle od ukupno 81 zaposlena 15 je doktora medicine i veterine (18,5%), ukupno 30 zaposlenih sa VSS (37%) i ukupno 55 zaposlenih sa univerzitetskim obrazovanjem (68%).

Ovaj kadrovski potencijal je više nego dovoljan da uspješno obavi funkciju Instituta, uz naravno prijem novih kadrova kako to uvođenje novih laboratorijskih metoda i drugih poslova bude zahtijevalo.

Izvori finansiranja rada Instituta

- Prodaja usluga na tržištu
- Pružanje usluga Zavodu zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona
- Pružanje usluga Vladi Zeničko-dobojskog kantona koje bi se finansirale budžetskim transferima preko Ministarstva zdravstva, Ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo, kao i Ministarstva za prostorno uređenje, promet i komunikacije i zaštitu okoliša,
- Pružanje usluga općinama na području Zeničko-dobojskog kantona
- Projekti iz EU fondova

Prihodi

Procjena ukupnog prihoda Instituta je oko 5 miliona KM godišnje, od čega bi prihod sa tržišta mogao iznositi cca 2,5 - 3 miliona KM, uz očekivano povećanje prihoda sa tržišta.

Potencijal tržišta za usluge koje će pružati Instituta se može procijeniti na 10 miliona KM godišnje. Koliki dio tog tržišta će preuzeti Institut, zavisice dobrim dijelom od menadžmenta Instituta i organizacije rada.

III - OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

U **Poglavlju "Opće odredbe"** definira se osnivanje ustanove Instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica (u daljem tekstu: Institut) čiji je osnivač Skupština Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Osnivač), te utvrđuje da ova ustanova preuzima obavljanje stručnih i drugih poslova iz djelatnosti i nadležnosti zavoda za javno zdravstvo kantona utvrđenih Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH“, broj 29/05), propisima donijetim na osnovu tih zakona, kao i drugim zakonima i propisima iz oblasti zdravstva koji reguliraju nadležnosti zavoda za javno zdravstvo kantona. Institut, u okviru nadležnosti utvrđenim ovim zakonom, preuzima obavljanje stručnih i drugih poslova iz djelatnosti i nadležnosti veterinarskog zavoda kantona utvrđenim Zakonom o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 34/02), drugim propisima iz ove oblasti, kao i odredbama člana 15. stav 6. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave - Prečišćen tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/08, 3/10 i 6/12), a što će se

regulirati posebnim zakonom o prenosu nadležnosti iz ove oblasti. Osnivanjem Instituta, prestaje sa radom JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, te se regulira da je Institut pravni sljednik Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona.

U poglavlju „Naziv i sjedište“ utvrđuje se da je Institut javna ustanova u državnoj svojini, regulira se njegov naziv i sjedište. Također utvrđuje se i naziv Instituta na engleskom jeziku koji se koristi za komunikaciju u međunarodnom pravnom saobraćaju.

U poglavlju „Znak, pečat i pravni status“ regulira se moment sticanja pravnog statusa Instituta, utvrđuje teritorija na kojoj djeluje, te izgled pečata i znaka Instituta.

U poglavlju „Djelatnost i organizacija“ utvrđuje se djelatnost Instituta u oblasti javnog zdravstva, kao i oblasti veterine, a u skladu sa propisima iz navedenih oblasti, što je detaljno obrazloženo u ovom obrazloženju (II Razlozi za donošenje). Institut može, pored djelatnosti upisane u sudski registar, obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti upisane u sudski registar, ako se one u manjem obimu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost. U ovom poglavlju regulira se da je Institut osnovan i funkcionira kao jedinstvena javna ustanova koja obavlja djelatnost u javnom interesu. Institut može vršiti statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje. Odluku o navedenom donosi Upravni odbor uz prethodnu saglasnost Osnivača. Unutrašnja organizacija Instituta osigurava kontinuirano i nesmetano obavljanje djelatnosti Instituta u oblasti javno-zdravstvene djelatnosti kao i veterinarskoj oblasti u skladu sa ovim Zakonom, kao i zakonim iz ovih oblasti. Djelatnost Instituta obavlja se kroz organizacijske jedinice i to na takav način da funkcionalno moraju biti povezane javno-zdravstvena djelatnost, veterinarska djelatnost, naučno-istraživačka djelatnost i nastavna djelatnost, kao i sve organizacijske jedinice koje doprinose obavljanju djelatnosti koje su po prirodi opće, administrativne, pomoćne, tehničke i sl. Bliže odredbe o unutrašnjoj organizaciji Instituta će biti propisane Statutom Instituta i općim aktom donijetim na osnovu Statuta.

U poglavlju „Imovina i sredstva Instituta“ bliže se regulira struktura ove imovine, kao i način finansiranja Instituta. Imovinu Instituta čine pokretne i nepokretne stvari nad kojima je pravo upravljanja imala JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, prava i obaveze koje je stekla JU Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona prema bilansu stanja na dan upisa Instituta u sudski registar pravnih subjekata, a koji ujedno čine i primopredajni bilans, kao i novac i prava koja Institut stiče svojim poslovanjem.

Ovim Zakonom osnivač se obavezuje da redovno u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona Institutu, kao pravnom sljedniku Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, osigurava sredstva u iznosu koji približno odgovara sredstvima utvrđenim u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu u razdjelu 21, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001 – Ministarstvo zdravstva - ekonomski kod 614300, subanalitika LAX 001 pozicija “Tekući transfer za vakcine”; subanalitika LAX 002 pozicija “Tekući transfer za deratizaciju”; subanalitika LAX 008 pozicija “Tekući transfer za Kantonalni zavod za javno zdravstvo”.

Ovim se ne proizvode nove finansijske obaveze Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, nego se postojeći transferi za Zavod za javno zdravstvo mijenjaju u transfere za Institut.

Sredstva za rad i razvoj Institut ostvaruje kroz više izvora, i to: ugovorom sa zavodom zdravstvenog osiguranja kantona; ugovorom sa nadležnim ministarstvom zdravstva i ministarstvom za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu koji se na osnovu zakona finansiraju iz budžeta; ugovorom sa fakultetima i drugim visokim školama zdravstvenog i veterinarskog usmjerenja; ugovorom po osnovu proširenog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, iz sredstava osnivača u skladu s aktom o osnivanju, iz sredstava budžeta Federacije, kantona, odnosno opštine, iz učešća korisnika zdravstvene zaštite u pokriću

dijela ili ukupnih troškova zdravstvene zaštite, slobodnom prodajom usluga na tržištu, iz donacija i drugih sredstava namijenjenih za realizaciju projekata, kao i iz drugih izvora na način i pod uslovima određenim zakonom i Statutom Instituta.

U poglavlju „Organi upravljanja i rukovođenja“ utvrđuje se da je organ upravljanja upravni odbor, njegov sastav, način izbora i imenovanja, mandat, kao i nadležnost istog. Uakodjer, u ovom poglavlju se bliže određuje način izbora i imenovanja direktora, kao organa rukovođenja, nadležnost direktora, mandat, te ostala pitanja koja su od značaja za funkcioniranje i upravnog odbora i direktora. Članom 22 ovog Zakona kod imenovanja direktora Instituta, propisana je obaveza prethodne saglasnosti ministra zdravstva i ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, a ne saglasnost Vlade. Ovo iz razloga što je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, kao jednom od zakona po kojem je Institut obavezan raditi, propisana prethodna saglasnost nadležnog ministra zdravstva. Kako se nije htjelo izaći izvan okvira kojeg reguliše Zakon o zdravstvenoj zaštiti po pitanju imenovanja direktora, predloženo je da se potreba saglasnosti na imenovanje direktora proširi i na Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, obzirom da su ova dva ministarstva nadležna za djelatnost Instituta.

U poglavlju „Opći akti“ regulira se da je Statut osnovni opći akt, način njegovog donošenja, te naznačava da se na osnovu Statuta donose ostali opći akti neophodni za funkcionisanje Instituta.

U poglavlju „Javnost rada i pristup informacijama u posjedu Instituta, kao i čuvanje poslovne tajne“ bliže se određuju oblici kroz koje se manifestira javnost rada Instituta. Informacije u posjedu Instituta mogu se saopštavati i fizičkim i pravnim licima u postupku i na način propisan Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine. Informacije u posjedu Instituta saopštava direktor, portparol ili osoba koju direktor odredi. Neovlašteno odavanje informacija u posjedu Instituta predstavlja težu povredu radne obaveze. U ovom poglavlju bliže se određuje pojam poslovne tajne, krug lica na koji se odnosi obaveza čuvanja poslovne tajne, kao i rok trajanja ove obaveze.

U poglavlju „Vođenje evidencija“ utvrđena je obaveza vođenja evidencija Instituta u skladu sa zakonom. Institut se obavezuje da prilikom vođenja evidencija štiti tajnost ličnih podataka pacijenta saglasno propisima o zaštiti ličnih podataka. Ovim poglavljem je utvrđen i način čuvanja evidencija saglasno propisima o čuvanju arhivske građe. Medicinska dokumentacija je trajne vrijednosti i ne može se uništiti ni otuđiti bez znanja i odobrenja ovlaštenog organa za čuvanje arhivske građe.

U poglavlju „Prelazne i završne odredbe“ utvrđene su obaveze i rokovi za Vladu Zeničko-dobojskog kantona u pogledu imenovanja privremenog Upravnog odbora Instituta, kao i v.d. direktora Instituta; obaveze i rokovi za v.d. direktora Instituta u pogledu upisa Instituta u sudski registar utvrđen ovim zakonom, kao i gašenje Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona u sudskom registru. Ovim poglavljem posebno se uređuje radno-pravni status zatečenih uposlenika Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona koje preuzima Institut. VD direktor će u roku od 15 dana od dana početka rada Instituta preuzetim zaposlenicima Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona ponuditi zaključenje ugovora o radu s privremenim rasporedom do donošenja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Instituta. Primopredaja službenih akata između Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, s jedne strane i Instituta, s druge strane, izvršit će se uskladu sa Odlukom Vlade Zeničko-dobojskog kantona. Ovim poglavljem se utvrđuju rokovi za donošenje Statuta, kao i Pravilnika o radu, te Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta

Instituta. Institut zadržava pravo korištenja državne imovine koju je koristio Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona na dan stupanja na snagu ovog Zakona. U ovom poglavlju se posebno utvrđuje da se ovaj Zakon ima smatrati osnivačkim aktom na osnovu kojeg će se Institut upisati u sudski registar kod nadležnog suda. S tim u vezi ovlašćuje se Upravni odbor da saglasno ovom Zakonu donese odluku kojom će bliže odrediti šifre djelatnosti u skladu sa važećom klasifikacijom djelatnosti u BiH.

Članom 45, regulisano je stavljanje van snage odluke o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja Javne ustanove Kantonalni zavod za javno zdravstvo, što je u skladu sa odredbama člana 3. ovog Zakona.

Osim toga u završnim odredbama utvrđeno je vrijeme stupanja na snagu ovog zakona.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz kantonalnog budžeta.

Sredstva koja su do sada u Budžetu Kantona bila predviđena za Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona, će se dalje doznačavati Institutu, kao javnoj ustanovi formiranoj ovim zakonom, ali u obliku transfera za projekte iz oblasti javnog zdravstva.

Sredstva u Budžetu za 2013. godinu, planirana za Zavod za javno zdravstvo ZDK

Razdjel	Budžetska organizacija	Potrošačka jedinica	Ekonomski kod	Subanalitika	Naziv pozicije	Izdaci iz budžeta 2013. (KM)
21	01	0001	614300	LAX 001	Tekući transfer za nabavku vakcina	100.000
				LAX 002	Tekući transfer za deratizaciju	100.000
				LAX 008	Tekući transfer za Kantonalni zavod za javno zdravstvo	50.000
						250.000

V- MIŠLJENJE

Saglasno proceduri donošenja zakona, kao i Poslovniku o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 3/12) pribavljena su pozitivna mišljenja Sekretarijata za zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona. Također pribavljena su i pozitivna mišljenja Federalnog ministarstva zdravstva i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

VI- DODATNA REGULATIVA

U cilju boljeg razumijevanja razloga za osnivanje, buduće organizacije i funkcionisanja Instituta, pripremljen je i Elaborat o osnivanju Instituta za zdravlje Zenica.

Broj: 11-24-17802-2-2/15.
Zenica, 09.06.2015. godine.

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
- VLADA KANTONA -

PREDMET: Prijedloga Zakona o osnivanju Javne ustanove Institut
za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, dostavlja se,-

U prilogu akta dostavljamo Vam na razmatranje i upućivanje u skpštinsku proceduru
Prijedlog Zakona o osnivanju Javne ustanove Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

Na tekst navedenog Zakona pozitivna mišljenja data su od strane:

- Federalnog Ministarstva zdravstva,
- Federalnog Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva,
- Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona,
- Sekretarijata za zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona i
- Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

1 x Premijer,

1 x Sekretar,

1 x a/a.

H. Hodžić

MINISTAR

Bojan Gvozdenović
Dr Bojan Gvozdenović

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10), na prijedlog Ministarstva zdravstva, Vlada Zeničko-dobojskog kantona. na ____ sjednici održanoj dana _____.2015. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Utvrdjuje se prijedlog Zakona o osnivanju Javne ustanove institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica.

II

Prijedlog Zakona iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru radi donošenja po skraćenom postupku.

III

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: _____/15.
Datum, __.____.2015. godine
Z e n i c a

PREMIJER

Miralem Galijašević.

DOSTAVLJENO:

1 x Stručna služba Skupštine Zeničko-dobojskog kantona,
1x Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona,
1 x Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu,
1x a/a.

H. Hadžić

Obrazloženje

Elaboratom o osnivanju Instituta za zdravlje i sigurnosti hrane Zenica, ocjenjeno je za potrebnim spajanje Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarskog zavoda u novu ustanovu pod nazivom: „Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica“.

Ovim udruživanjem stvorit će se uvjeti za bolju iskorištenost postojeći kapaciteta sa kojima raspolažu navedene organizacione jedinice, posebno imajući u vidu da će doći do objedinjavanja laboratorija i na taj način, ubrzati i pojednostiti proces akreditacije po standardu ISO 17025.

Budući da se radi o udruživanju Zavoda za javno zdravstvo, koji duži niz godina obavlja javnozdravstvenu djelatnost i Veterinarskog zavoda koji je postigao značajne rezultate u svom radu, a uzimajući u obzir značaj donošenja ovakvog Zakona, mišljenja smo da se isti može donijeti po skraćenom postupku.

H.4 et d/c

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

**Ministarstvo zdravstva
Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu
Kantonalni zavod za javno zdravstvo Zenica
Veterinarski zavod Zenica**

**ELABORAT O OSNIVANJU
INSTITUTA ZA ZDRAVLJE
I SIGURNOST HRANE ZENICA**

Zenica, 2015

UVOD

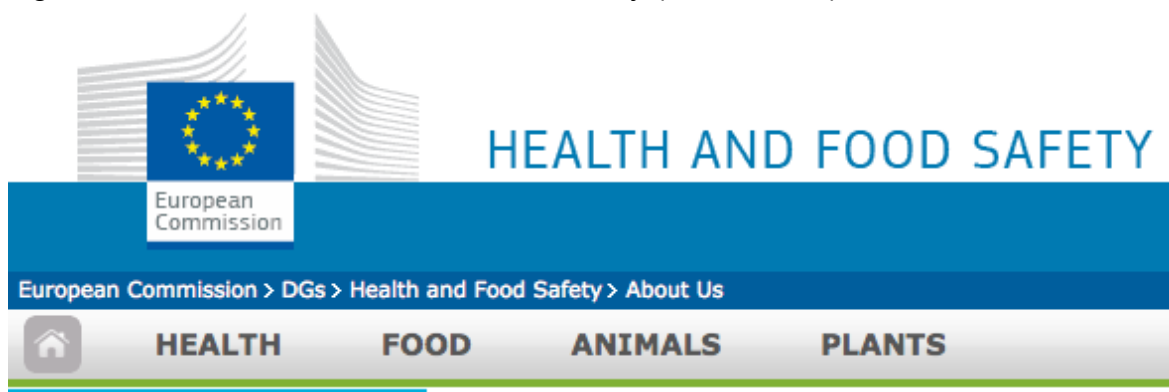
Zaštita zdravlja ljudi i životinja naizgled su odvojene oblasti, ali u suštini usko su povezane. Samo od zdravih životinja uzgojenih u ekološki zdravoj sredini, možemo proizvesti zdravu hranu animalnog porijekla. Zdravlje životinja je vrlo bitno sa ekonomskog stanovišta, ali je još važniji uticaj na zdravlje ljudi, sa stanovišta konzumiranja hrane i direktnog kontakta sa životinjama, kako domaćim tako i divljim. Mnoge zarazne i parazitarne bolesti se prenose i šire sa životinja na ljude hranom i neposrednim kontaktom, te su zajedničke i životinjama i ljudima (zoonoze). Primjer vrlo opasnih zoonoza sa kojima se susrećemo su bjesnilo, bruceloza, tuberkuloza, antraks i mnoge druge koje predstavljaju svakodnevnu opasnost za zdravlje ljudi.

Preventivna zaštita zdravlja ljudi, preventivna zaštita zdravlja životinja, laboratorijska dijagnostika zaraznih bolesti, parazitarne oboljenja, laboratorijska kontrola zdravstvene ispravnosti hrane i prisustva rezidua veterinarskih lijekova i drugih kemijskih štetnih tvari u hrani, zajednički je zadatak i medicine i veterine, a sve u cilju očuvanja zdravlja ljudi.

Značajan dio djelatnosti veterinarskog zavoda je veterinarsko javno zdravstvo, kojeg Svjetska zdravstvena organizacija definiše na sljedeći način: Veterinarsko javno zdravstvo je skup svih doprinosa kompletnom fizičkom, mentalnom i socijalnom blagostanju ljudi kroz razumijevanje i aplikaciju veterinarske nauke i struke.

EU iskustva

Europska komisija, kao svojevrsna vlada EU, je podijeljena u nekoliko odjela i službi. Odjeli su poznati kao Glavne uprave i ima ih 33. Jedna od tih Glavnih uprava (DG - directorate Generale) je nadležna za zdravlje i sigurnost hrane - DG Health and Food safety (DG SANTE).

Ova Glavna uprava je nadležna za zdravlje (javno zdravlje), sigurnost hrane, zdravlje životinja i zdravlje biljaka.

Zadatak ove Uprave je da:

- zaštititi i unaprijediti javno zdravlje
- osigurati Europsku hranu sigurnom i zdravom
- zaštititi zdravlje i dobrobit uzgajanih životinja
- zaštita zdravlja usjeva i šuma

HEALTH AND FOOD SAFETY

European Commission

European Commission > DGs > Health and Food Safety > About Us

HEALTH

FOOD

ANIMALS

PLANTS

ABOUT US

About Us

Who we are

Organisational chart

Contact us

FUNDING

INFORMATION SOURCES

EVENTS

NEWS

OUR GOALS

To make Europe a healthier, safer place, where consumers can
A zero-risk society may not be possible but we are doing as

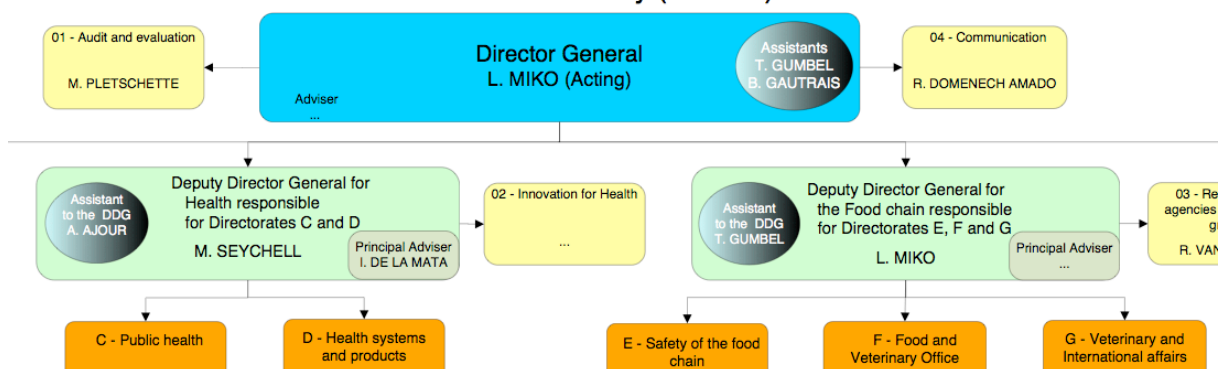
We aim to:

- protect and improve public health
- ensure Europe's food is safe and wholesome
- protect the health and welfare of farm animals
- protect the health of crops and forests

Organizaciona struktura ove Glavne direkcije pokazuje njene odjele:

- Public health (javno zdravlje)
- Health system end products (Zdravstveni sistem i proizvodi)
- Safety of the food chain (Sigurnost lanca hrane)
- Food and Veterinary Office (Ured za hranu i veterinarstvo)
- Veterinary and International affairs (Veterinarski i međunarodni poslovi)

Health and Food Safety (SANTE)

Ovo pokazuje potpunu opravdanost objedinjavanja djelatnosti javnog zdravlja i veterine. Naš zavod za javno zdravlje se upravo bavi javnim zdravljem u smislu kontrole bolesti i rizika po zdravlje, kao i zdravstvenim sistemom (Socijalna medicina i organizacija zdravlja), kao i dijelom sigurnošću hrane, dok se veterinarski zavod bavi sigurnošću hrane i zdravljem životinja.

Koncept One Health - Jedno zdravlje

Dodatnu opravdanost nalazimo i u globalnoj inicijativi jednog zdravlja - One health initiative. Inicijativa jedno zdravlje će ujediniti humanu i veterinarsku medicinu.

Ova inicijativa je pokrenuta u USA od strane Američke medicinske asocijacije, Američkog veterinarskog liječničke asocijacije, Američke akademije za pedijatriju, Američkog udruženja medicinskih sestara, Američkog udruženja liječnika javnog zdravstva, Američkog društva za tropsku medicinu i higijenu, Centra za kontrolu bolesti (CDC), Ministarstva poljoprivrede USA, Američke asocijacije za zdravlje okoliša. Nakon što je pokrenuta u Sjedinjenim Američkim Državama, ova inicijativa je dobila globalnu podršku.

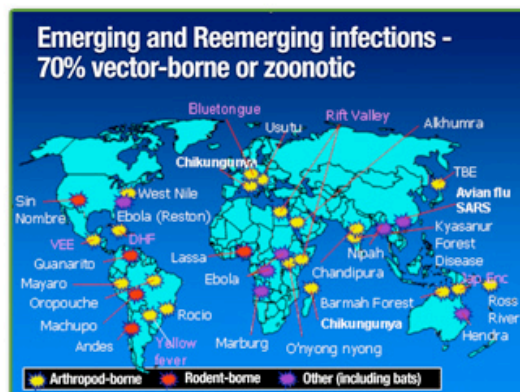
Koncept One Zdravlje je globalna strategija za širenje interdisciplinarnе saradnje i komunikacije u svim aspektima zaštite zdravlja ljudi i životinja i okoliš. Ovaj sinergizam će unaprijediti zdravstvenu zaštitu ubrzavajući biomedicinska istraživanja, unaprijediti efikasnost javnog zdravstva, proširiti bazu naučnih znanja i unaprijediti medicinsku edukaciju i kliničku njegu.

Ispravno implementiran koncept Jedno zdravlje će pomoći zaštititi i spašavanju nebrojenih miliona života u sadašnjosti i budućnosti.

One Health Initiative will unite human and veterinary medicine

The One Health Initiative is a movement to forge co-equal, all inclusive collaborations between physicians, osteopaths, veterinarians, dentists, nurses and other scientific-health and environmentally related disciplines, including the American Medical Association, American Veterinary Medical Association, American Academy of Pediatrics, American Nurses Association, American Association of Public Health Physicians, the American Society of Tropical Medicine and Hygiene, the Centers for Disease Control and Prevention (CDC), the United States Department of Agriculture (USDA), and the U.S. National Environmental Health Association (NEHA). Additionally, more than 800 prominent scientists, physicians and veterinarians worldwide have endorsed the initiative.

[> more about one health](#)

[:: view large map ::](#)

About the One Health Initiative

The One Health concept is a worldwide strategy for expanding interdisciplinary collaborations and communications in all aspects of health care for humans, animals and the environment. The synergism achieved will advance health care for the 21st century and beyond by accelerating biomedical research discoveries, enhancing public health efficacy, expeditiously expanding the scientific knowledge base, and improving medical education and clinical care. When properly implemented, it will help protect and save untold millions of lives in our present and future generations.

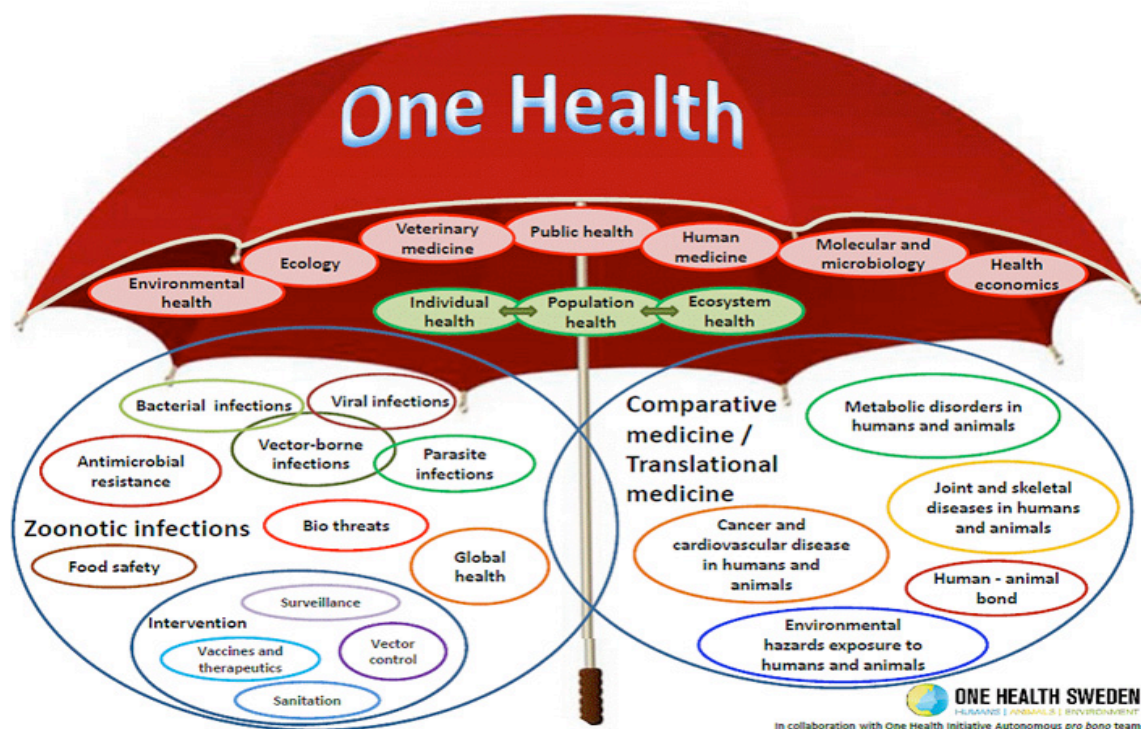

"May there never develop in me the notion that my education is complete but give me the strength and leisure and zeal continually to enlarge my knowledge."
- Maimonides -

One World-One Medicine-One Health

****Addressing the connections between health and the environment—Accelerated biomedical research discoveries
—Enhanced public health efficacy—Expanded scientific knowledge base—Improved
medical education and clinical care****

-- ADVANCING HEALTH CARE for the 21st century --
Humans & Animals
Collaborative-Synergistic-Enlightening

U globalnu inicijativu "Jedno zdravlje" uključio se i Univerzitet u Sarajevu kroz Veterinarski fakultet i Medicinski fakultet. (Prilog 1)

Javno zdravstvo i Veterina su često u konkurenciji obzirom da se bave laboratorijskim ispitivanjem prehrambenih proizvoda. Dio djelatnosti zavoda za javno zdravstvo i veterinarskog zavoda se ne preklapaju. Oba zavoda nastoje imati što bolji laboratorij. Kako su obje ustanove u javnom vlasništvu, možemo imati situaciju da država (kanton) ulažu u oba laboratorija, da bi se oni međusobno natjecali na tržištu uz djelimično iskorištavanje svog potencijala.

Oba ova zavoda su započela sa procesom akreditacije svojih laboratorija.

Kvalitetnog stručnog kadra za laboratorijsku dijagnostiku nema previše.

Zbog toga bi bilo korisno i racionalno objediniti službe i odjeljenja koja trebaju za oba ova kantonalna zavoda, ali na taj način da one čine cjelinu. Tako bi se postigla znatno bolja iskorištenost kapaciteta, kao i mogućnost daljeg razvoja u pravcu specijaliziranja unutar djelatnosti. Objedinjavanjem laboratorija znatno bi se ubrzao i pojeftinio proces akreditacije po standardu ISO 17025.

Na drugoj strani, objedinjavanjem laboratorija, kao i osnovnih službi ova dva zavoda, znatno bi se ojačali kapaciteti za implementaciju projekata koji bi se finansirali iz EU fondova. Mogući prostor za ove projekte su fondovi za ekologiju, zdravlje, proizvodnju hrane i naučna istraživanja, što su najviše finansirane oblasti. Ovim bi se na prostoru Centralne Bosne u značajnoj mjeri stvorili kapaciteti za implementaciju EU standarda u oblasti zdravlja, proizvodnje hrane, ekologije. Primjena Evropskih standarda zaštite zdravlja ljudi kroz zaštitu životinja i biljaka bi trebalo poboljšati konkurentnost naših proizvođača hrane na Evropskom i Svjetskom tržištu.

Projekat ima za cilj formiranje Akreditovanog Instituta za zaštitu zdravlja ljudi i životinja i sigurnost hrane. Akreditovane laboratorije i instituti neophodni su kao:

1. Preduslov za zaštitu zdravlja ljudi i životinja (bolji kvalitet i sigurnost hrane);
2. Značajna i obavezna karika infrastrukture za izvoz;
3. Značajna i obavezna karika infrastrukture za investiranje u BiH.

Laboratoriji za analizu hrane u BiH i njihov organizacioni ustroj su očigledno bili uzrokom dugotrajne izolacije u odnosu na razvoj u drugim zemljama. Reorganizacija laboratorija prema mreži lanca ishrane u BiH, te usklađivanje sa važećim međunarodnim normama podrazumijeva značajne promjene postojeće organizacije, te pojedinačnih instituta i laboratorija. Postoji 49 javnih i privatnih laboratorija koji vrše analize u oblasti sigurnosti hrane, veterinarstva i fitosanitarna ispitivanja. Laboratoriji se mogu klasificirati na sljedeći način:

- 19 laboratorija za javno zdravstvo
- 9 veterinarskih laboratorija
- 5 laboratorija iz oblasti poljoprivrede/tehnologije/biotehnologije
- 9 laboratorija pri univerzitetima iz oblasti poljoprivrede/veterinarstva /tehnologije/biotehnologije, i
- 7 privatnih laboratorija

Osnovni problem laboratorija u Bosni i Hercegovini jeste da većina njih nastoji obavljati brojna i različita ispitivanja. Postupak specijalizacije laboratorija za obavljanje ispitivanja u određenoj oblasti se sporo odvija. U Tabela 1. su navedeni laboratoriji koji su osposobljeni, ili rade na osposobljavanju za obavljanje ispitivanja neophodnih za pristup EU tržištu.

Tabela 1: Pregled osposobljenih laboratorija (akreditacija prema BAS EB ISO/IES 17025) u BiH.

Ispitivanje	Laboratoriji koji mogu obaviti određena ispitivanja	Opća napomena
	HRANA	
Karantinske štetočine krompira	ISO 17025 akreditacija: Federalni Zavod za poljoprivredu i Poljoprivredni Institut RS su razvili kapacitete za provedbu testova na karantinske bakterije. Federalni Zavod za poljoprivredu i Poljoprivredni Fakultet Banja Luka imaju određene kapacitete za ispitivanje prisustva karantinskih nematoda.	Akreditacija nije neophodna, ali je obavezan QMS. Dodatno, laboratorij bi trebao primjenjivati EPPO protokole.
Bolesti biljaka i štetočine	ISO 17025 akreditacija: Najbolje opremljeni i stručno osposobljeni su Federalni Zavod za poljoprivredu i Poljoprivredni Institut RS, Poljoprivredni institut u Mostaru i Poljoprivredni Fakultet u Banja Luci. Poljoprivredni Institut Unsko-sanskog kantona i Poljoprivredni Fakultet u Sarajevu mogu obaviti određene dijagnostičke testove, mada im nedostaje odgovarajuća oprema.	Akreditacija nije neophodna, ali je obavezan QMS. Dodatno, laboratorij bi trebao primjenjivati EPPO protokole.
Bolesti životinja	ISO-17025 akreditiran: Veterinarski Institut, Bihad. Kantonalna Veterinarska stanica, Sarajevo.	
Kontaminanti kao što su teški metali, npr. olovo i kadmijum; i nitrati.	ISO-17025 akreditiran: Herkon doo Mostar (za vodu, mlijeko, proizvode od mesa). Euro-Inspekt (za nitrata u vodi). Sistem Qualita, S doo (za vodu; nitrite u mesu). Kantonalna veterinarska stanica Sarajevo (za nitrata u mesu i vodi). Institut za vode, Bijeljina (za nitrata i teške metale u vodi). ISO 17025 akreditacija: Različiti poljoprivredni instituti, kao i instituti za javno zdravstvo takođe vrše ispitivanja ali ne posjeduju certifikat ISO 17025.	
Mikrobiološki testovi, npr. Salmonela i E. coli	ISO-17025 akreditiran: Euro-Inspekt (za vodu). Kantonalna veterinarska stanica Sarajevo (za hranu za životinje). Veterinarski Institut, Bihać (mlijeko i mliječne proizvode, meso, jaja, hrana za	

	životinje, voda).	
Antibakterijske supstance (antibiotici)	ISO-17025 akreditiran: Veterinarski Institut, Bihad (za mlijeko). Kantonalna veterinarska stanica Sarajevo (za hranu za životinje).	
Fungalni toksini, npr. aflatoksini i aflatoxin B1	ISO 17025 akreditacija:	
Vizuelna kontrola usklađenosti sa ISPM-15 za ambalažu od drveta	ISO 17025 akreditacija:	
Vizuelna kontrola tržišnih standarda gradiranja	ISO 17025 akreditacija nije obavezna. Ispitivanja bi trebalo da obavljaju inspektorati ili akreditirano osoblje Instituta. Niko od njih nije obučen u ovoj oblasti.	Treba da ispunjava marketing standarde EU (UN/ECE ekvivalentne)
Additivi npr. kiseline, konzervansi, bojila, izbjeljivači, tvari za želiranje, itd; Stilbeni (npr. dietilstilbestrol, heksestrol, dienestrol); Tirostatici (npr. tiouracil, tapazol, itd.); Steroidi [androgeni, estrogene i (pro)gestagene]; Laktoni rezorcilne kiseline (npr. zeranol); Beta agonisti (npr. klenbuterol, raktopamin, zilpaterol, mabuterol, itd); Hloramfenikol; Nitrofurani; Nitroimidazoli; Antibakterijske supstance; Antihelmintici; Antikocidici; Sedativi; Nesteroidni antiinflamatorni lijekovi (npr. fenilbutazon) Rezidui pesticida uključujući karbamate i piretroide, rganohlorne i organofosforne jedinjenja	ISO 17025 akreditacija: Ni jedna laboratorija nema akreditaciju za ovu vrstu ispitivanja. Međutim nekoliko laboratorija ima određene kapacitete da provede ova ispitivanja. 'Vaso Butozan' institut u Banja Luci i Veterinarski fakultet u Sarajevu su u naprednim fazama ispunjavanja zahtjeva za akreditiranje za neke vrste ispitivanja. Podnijeli su zahtjeve za akreditaciju BATA. ISO-17025 akreditiran: Institut za vode, Bijeljina (za organohlorne pesticide u vodi). ISO 17025 akreditacija: Različiti poljoprivredni, instituti za javno zdravstvo i Veterinarski Instituti također vrše ispitivanja ali nisu ISO 17025 akreditirani	Nepodno je ISO 17025 akreditacija is za npr. GlobalGAP certifikaciju. Opremljenost varira i nisu svi laboratoriji u mogućnosti da vrše testove na čitav spektrom rezidua. Troškovi ispitivanja su veliki.
Hemijski elementi	ISO-17025 akreditiran: Herkon doo Mostar (za vodu, poljoprivredne proizvode, meso, mlijeko uključujući ocjenjivanje usklađenosti proizvodnih deklaracija). Euro-Inspekt (za vodu). Sistem Qualita, S doo (za vodu, mlijeko meso, vode i povrde, med). Kantonalna veterinarska stanica, Sarajevo (za mlijeko i mliječne proizvode, med, vodu). Veterinarski zavod Bihać (za meso i proizvode od mesa, mlijeko, med, hranu za životinje). Institut za vode, Bijeljina (za vodu). ISO 17025 akreditacija: Različiti poljoprivredni i instituti za javno zdravstvo također vrše ispitivanja.	Laboratoriji ili nemaju kapacitete ili nisu akreditirani da vrše hemijska ispitivanja etričnih ulja, pa BiH MAP izvoznici vrše ta ispitivanja u drugim zemljama npr. Dr Josif Pančić Institut u Beogradu.
Mikotoksini	ISO-17025 akreditiran: Kantonalna veterinarska stanica,	

	Sarajevo (za hranu za životinje).	
Boje (naročito malahit zelena i njen glavni metabolit leukomalahit zelena)	ISO 17025 akreditacija:	

“Akreditovani Institut za zdravlje i sigurnost hrane” bi bio institut koji obuhvata i/ili uvezuje cijeli lanac ispitivanja potrebnih za pristup EU tržištu i tržištima drugih, pojedinih zemalja. To bi bio jedini Institut u BiH i Regionu koji udružuje i uvezuje usluge/spektar analiza Zavoda za javno zdravstvo i Veterinarskog zavoda.

Pored toga, Institut može, u saradnji sa nevladinim sektorom, kao i nadležnim ministarstvima, između ostalog, pružati informacije i educirati proizvođače o ispitivanjima i uslovima neophodnim za pristup EU i tržištima drugih zemalja. Na taj način krajnji korisnici, proizvođači će, praktično na jednom mjestu, dobiti sve potrebne informacije i ispitivanja, čime im se omogućava brže, lakše, veće, kvalitetnije i jeftinije ispunjavanje uslova i certificiranje proizvoda za izvoz.

S obzirom na loše stanje u BiH vezano za proizvodnju hrane koja ima potencijal za izvoz i nizak nivo znanja i kompetentnosti proizvođača o koracima i uslovima neophodnim za takvu proizvodnju, nužno je pored ispitivanja i certificiranja (koji su krajnji koraci do izvoza), unaprijed upoznati, educirati i osposobiti proizvođače o svim zahtjevima počevši od načina proizvodnje, ekoloških zahtjeva do uslova i koraka za certificiranje. Na taj način je, prije svega, osiguran kvalitet proizvodnje, pa samim tim i krajnjeg proizvoda.

Osnovne aktivnosti proizvođača da bi se postavila CE oznaka na proizvod (a CE znak je standard za izvoz u EU) su:

- Izvršiti potrebna ispitivanja, sami ili prema sopstvenoj ocjeni, uključiti nezavisne laboratorije akreditovane prema ISO/IEC 17025, 45011
- Provjeriti da li postoje drugi, isključivo domaći zahtjevi u zemljama u kojima će se proizvod prodavati. To može obuhvatiti domaće standarde, označavanje ili zahtjeve po pitanju pakovanja.

Institut, zajedno sa svojim partnerima, bi mogao nuditi upravo taj zatvoreni krug usluga od početne informacije vezane za proizvodnju i zaštitu okoliša do analize i certifikacije proizvoda.

EU legislativa i usklađivanje sa EU

Na putu ka EU integracijama Bosna i Hercegovina će morati uvesti minimalne standarde i usaglasti zakonodavstvo sa EU normama za početak pregovora o ulasku u Europsku Uniju.

Pored ostalih oblasti, veoma važan segment odnosi se na politiku i zakonodavstvo EU u oblasti proizvodnje i prometa hrane.

Domeni legislative EU vezani za prehrambenu industriju i hranu:

- Zdravstvena sigurnost prehrambenih proizvoda
- Higijena prehrambenih proizvoda, aditivi, materijali u kontaktu sa hranom, kontaminanti, novi prehrambeni proizvodi, sistemi kontrole
- Informisanje potrošača
- Propisi o označavanju i etiketiranju proizvoda
- Kvalitet proizvoda i zaštita i garancija kvalitete

Ciljevi legislative u oblasti sigurnosti hrane su sljedeći:

1. Osigurati visok nivo zaštite zdravlja ljudi i životinja pojačanom kontrolom u cijelom lancu ishrane;
2. Puni prioritet kvalitetu hrane;

3. Vraćanje povjerenja potrošača kroz jasne i potpune informacije o svim aspektima zdravstvene sigurnosti hrane.

Domeni uređeni legislativom u vezi sa sigurnošću hrane:

1. Europska uprava za sigurnost hrane (EFSA)
2. Ishrana životinja
3. Zdravlje životinja
4. Zaštita životinja
5. Veterinarski nadzor i higijena
6. Zaštita biljaka
7. Kontaminacija hrane
8. Ekološki faktori i genetski modifikovani organizmi
9. Priprema hrane
10. Informisanje i edukacija potrošača
11. Međunarodno okruženje i proširenje

Najznačajnije institucije vezane za sigurnost hrane u EU su EFSA – Evropska agencija za sigurnost hrane i Ured za hranu i veterinarstvo (dio Generalnog direktorija za zdravlje i zaštitu potrošača - DG SANCO).

Oblast sigurnosti hrane uređena je Uredbom 178/2002 - EU zakon o hrani. Ovim zakonom definisani su motivi donošenja zakona, principi (analiza rizika, princip predostrožnosti, transparentnost), domeni (trgovina hranom i hranivima, zahtjevi u pogledu sigurnosti hrane, prezentacija proizvoda, odgovornost, sljedivost).

Vanjskotrgovinska komora BiH – promovira interese bh privrednih subjekata u zemlji i inostranstvu. Euro info korespondentni centar uspostavljen je pri Vanjskotrgovinskoj komori da bi olakšao pripremu bh privrednih subjekata za nastup na jedinstvenom tržištu EU. Pruža savjete vezane za EU direktive i legislative, info vezane za pojedinačna tržišta i zemlje EU, pomoć u ocjeni usklađenosti proizvoda, pomoć pri izvozu – uvozu.

Tehnički propisi EU uključuju osnovne zahtjeve u pogledu sigurnosti koje moraju ispunjavati svi proizvodi koji se plasiraju u EU. Ovi propisi su uglavnom sadržani u tzv. Direktivama novog pristupa EU.

Kao dokaz da bh. proizvodi ispunjavaju relevantne zahtjeve u pogledu sigurnosti hrane i fitosanitarne zahtjeve, potrebno je obaviti sljedeća ispitivanja:

- Ispitivanja u pogledu karantinskih štetočina i drugih štetnih nametnika bolesti, na način regulisan od strane EU.
- Mikrobiologija: klasične metode, bakterijska identifikacija, uključujući korištenje PCR metode, detekcija bakterijskih enterotoksina.
- Otkrivanje prisustva rezidua i kontaminanata u hrani (biološki rezidui – hormoni, antibiotici, sulfonamidi, itd.), metode snimanja (HPLC, ELISA),
- Otkrivanje pesticida (metoda gasne hromatografije), teških metala (AAS metoda), miktoksina (metoda ELISA, TLC).
- Nivo radioaktivnosti – Gama spektrometrija.
- Ispitivanje porijekla mesa (ELISA).
- GMO.
- Kvalitet hrane/fizička i hemijska analiza (sadržaj vode, suhe tvari, pH, makro i mikro elemenata, sadržaj nitrata).

MOGUĆI OSNIVAČI INSTITUTA

Osnivač Instituta bi trebao biti Zeničko-dobojski kanton.

INSTITUCIJE KOJE ĆE SE SPOJITI U INSTITUT

Zavod će nastati spajanjem postojećeg Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona i Veterinarskog zavoda Zenica.

DJELATNOSTI INSTITUTA

Prioritetne aktivnosti Instituta će biti usmjerene ka unapređenju zdravlja stanovništva, unapređenju kontrole zdravstvene ispravnosti hrane, kontrole zdravlja životinja, nadzorom na faktorima rizika iz okoliša.

Djelatnost Instituta obuhvata djelatnost zavoda za javno zdravstvo kantona i veterinarskog zavoda kantona, kako slijedi:

- a) Djelatnost Instituta iz nadležnosti zavoda za javno zdravstvo kantona što uključuje sljedeće poslove:
1. predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svog rada;
  2. provodi zdravstveno statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova za područje kantona;
  3. prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova na području kantona;
  4. planira, organizuje i provodi aktivnosti promocije zdravlja i zdravstvenog vaspitanja stanovništva;
  5. učestvuje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje hroničnih masovnih bolesti, uključujući i bolesti ovisnosti;
  6. prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području kantona, te predlaže mjere za unapređenje stanja u oblasti;
  7. provodi preventivno vaspitne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama, kao i fakultetima za područje kantona;
  8. koordiniše, usklađuje i stručno povezuje rad zdravstvenih ustanova za područje kantona;
  9. kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite i nadzora sa epidemiološkom analizom stanja na području kantona i provodi protivepidemijske mjere, te nadzire provođenje obaveznih imunizacija;
  10. obavlja raspodjelu obaveznih vakcina zdravstvenim ustanovama na primarnom nivou zdravstvene zaštite na području kantona,
  11. nadzire provođenje mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protivepidemijske postupke dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije za područje kantona;
  12. obavlja sanitarnu hemijsku i sanitarnu mikrobiološku dijagnostičku djelatnost;
  13. učestvuje u izradi i provođenju pojedinih programa zdravstvene zaštite u vanrednim prilikama;

14. stručno-metodološki nadzire i usmjerava rad higijensko-epidemioloških službi na području kantona;
  15. saraduje sa drugim zdravstvenim ustanovama na području kantona, kao i sa nadležnim organima lokalne samouprave i drugim ustanovama i organizacijama od značaja za unapređenje javnog zdravlja.
- b) Institut iz djelatnosti zavoda za javno zdravstvo kantona, pored nabrojanog, može obavljati i sljedeće poslove:
1. planira, organizuje i provodi djelatnost kontinuirane medicinske edukacije i kontinuiranog profesionalnog razvoja u sektoru zdravstva;
  2. izrađuje, implementira i evaluira projekte u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite;
  3. provodi obuku zaposlenih za sticanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i ličnoj higijeni lica koja rade u proizvodnji i prometu životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe;
  4. obavlja hemijske, bakteriološke, serološke, toksikološke i virusološke preglede i ispitivanja u vezi sa proizvodnjom i prometom životnih namirnica, vode, vazduha i predmeta opšte upotrebe, kao i preglede u vezi sa dijagnostikom zaraznih i nezaraznih bolesti;
  5. ispituje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe;
  6. provodi mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije;
  7. predlaže i provodi aktivnosti na unapređenju sistema zdravstvene bezbjednosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opšte upotrebe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravlje,
  8. vrši zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim licima u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti;
  9. daje stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja, proširenja, promjene ili prestanka rada zdravstvene ustanove u skladu sa čl. 56, 58. i 60. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Službene novine FBiH broj 46/10);
  10. vrši sanitarne preglede zaposlenih koji se obavezno provode radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika;
  11. učestvuju u provođenju vanjske provjere kvaliteta stručnog rada u drugim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi;
  12. obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.
- c) Djelatnost Instituta iz nadležnosti veterinarskog zavoda kantona uključuje sljedeće poslove:
1. prati, analizira i proučava stanje u pogledu pojave, kretanja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza;
  2. obavlja terensku i laboratorijsku dijagnostiku zaraznih, parazitskih i drugih bolesti kod životinja i zoonoza;
  3. prati i analizira preventivna i zaštitna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja životinja;
  4. planira i organizuje mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije radi sprječavanja širenja, suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti kod životinja;
  5. obavlja laboratorijske pretrage proizvoda životinjskog porijekla i vode

- radi utvrđivanja zdravstvene ili higijenske ispravnosti i kvaliteta;
6. prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline na zdravstveno stanje životinja;
  7. obavlja laboratorijske pretrage rezidua i drugih biološki aktivnih materija u životinjama, proizvodima životinjskog porijekla, hrani za životinje i vodi;
  8. obavlja ispitivanja radioaktivnih materija na i u životinjama, u proizvodima životinjskog porijekla i u hrani za životinje i vodi;
  9. obavlja toksikološka ispitivanja životinja, proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje;
  10. pruža stručnu pomoć veterinarskim organizacijama i proizvođačima proizvoda životinjskog porijekla i hrane za životinje;
  11. obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom, kao i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini.

d) Institut iz djelatnosti veterinarskog zavoda kantona, pored nabrojanog, može obavljati i sljedeće poslove:

1. Kontrola ispravnosti repromaterijala za proizvodnju svih namirnica
2. Kontrola zdravstvene ispravnosti sirovina za prehrambenu industriju.
3. Zaštita zdravlja stanovništva od rezidua, upotrijebljenih aditiva, herbicida, insekticida, hormona, antibiotika, anabolika, teških metala, radionukleida i drugih sredstava koje se koriste u poljoprivrednoj proizvodnji.

e) Pored nabrojanog, Institut će obavljati i sljedeće djelatnosti:

1. Druge laboratorijske analize koje su potrebne radi potpunijeg obavljanja djelatnosti
2. Implementacija projekata koji doprinose unapređenju zdravlja ljudi, životinja i biljaka, kao i projekata koji doprinose obezbjeđenju proizvodnje i prometa zdravstveno ispravne hrane
3. Učešće u uspostavi i funkcionisanju sistema reagovanja u kriznim situacijama
4. Pružanje stručnih konsultantskih usluga iz djelatnosti rada Instituta, a posebno iz oblasti sigurnosti hrane
5. Ostvarivanje međunarodne stručne i naučne saradnje
6. Naučno-istraživačka djelatnost
7. Nastavna djelatnost u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH
8. Vršiti procjenu higijenskih uslova u životnoj i radnoj sredini i njihovih uticaja na zdravlje
9. Izdavačka djelatnost iz djelokruga svoga rada

MISIJA INSTITUTA

Institut za zdravlje Zenica je stručna ustanova u oblasti zaštite zdravlja ljudi i životinja, koja ima povjerenje stanovništva i koja je u stanju identifikovati i zadovoljiti potrebe svojih korisnika iz oblasti zaštite i unapređenja zdravlja, kroz visokostručnu specijalističku djelatnost oslonjenu na najnovija saznanja i mogućnosti savremene dijagnostičke tehnologije.

VIZIJA RAZVOJA INSTITUTA

Vizija razvoja Instituta je biti vodeći u državi na polju inovativnosti, prepoznavanja i zadovoljavanja potreba poslovnih partnera, vlasti i naroda u domenu prevencije, zaštite i unapređenja zdravlja ljudi i životinja, kao i zaštite poslovnih partnera od rizika u vezi sa zdravljem njihovih korisnika.

Ovo će se postići kroz:

- Permanentnu inovaciju znanja stručnog kadra,
- Plansko promotivno - preventivno delovanje, posebno u pogledu suzbijanja određenih pojava i oboljenja,
- Savremenu specijalističku djelatnost oslonjenu na najnovija saznanja i mogućnosti savremenih dijagnostičkih tehnologija,
- Razvoj novih ideja kao permanentnu aktivnost u Institutu,
- Otvorenost za intenzivnu saradnja sa vodećim, referentnim stručnim i naučnim ustanovama i kadrovima u zemlji i inostranstvu,
- Stajanje na usluzi klijentima radeći na uočavanju i rješavanju njihovih problema u vezi zdravstvene ispravnosti proizvoda i usluga,
- Uspostavljanje kvalitetnog, efektivnog i efikasnog upravljanja rizikom,
- Razvijanje paketa usluga na bazi znanja,
- Razvijanje novih, primjerenijih budućim potrebama, oblika organizacije i saradnje koji će unaprijediti konkurentsku poziciju Instituta, i njegovu osposobljenost za uspješan rad u budućnosti,
- Stvaranje uslova za dobijanje i implementaciju projekata iz EU i drugih fondova

Opći ciljevi razvoja Instituta u budućem periodu biće:

- Razvoj promocije zdravlja, prevencije bolesti i zaštite životne sredine za očuvanje i unapređivanje zdravlja naroda, uključujući i promociju HACCP principa u farmerskoj proizvodnji
- Smanjenje incidence i prevalence najznačajnijih oboljenja i stanja,
- Redukovanje uticaja najvažnijih faktora rizika,
- Održavanje uzlaznog trenda razvoja Instituta,
- Unapređenje uslova za održivo finansiranje,
- Unapređenje kvaliteta i efikasnosti svih aktivnosti.

Specifični ciljevi razvoja Instituta u budućem periodu odnose se na više oblasti.

Ciljevi usmjereni na korisnike:

- Unapređenje praćenja, evidencije i analize zdravstvenog stanja naroda i to kako uopćeno, tako i po pojedinim problemima ili populacionim grupacijama,
- Razvijanje elemenata upravljanja rizicima i prijetnjama po zdravlje naroda, kao i rizicima poslovanja naših poslovnih partnera u oblasti u kojoj im pružamo usluge,
- Promocija zdravlja i zdravih stilova života,
- Razvoj partnerskih odnosa sa lokalnom zajednicom u domenu zaštite i unapređenja zdravlja naroda,
- Nastavak sa razvijanjem i zaokruživanjem tržišnih poslova, kako bi se obezbjedili stabilni vanbudžetski izvori finansiranja,
- Implementirati u punom kapacitetu djelatnost preventivno-promotivne zaštite školske djece (školska higijena), sa ciljem postizanja dugoročnih efekata po zdravlje i prosperitet djece,
- U skladu s mogućnostima, redizajnirati organizacionu strukturu kako bi Institut bio u mogućnosti odgovoriti potrebama i zahtjevima korisnika

Organizacioni ciljevi:

- Razvijati adekvatnu organizacionu strukturu Instituta, koja bi pomogla da Institutu odgovori svim izazovima,
- Uspostavljanje multisektorskog i multidisciplinarnog rada na nivou organizacionih jedinica i Instituta u cjelini, uz poštovanje opšte hijerarhijske organizacione strukture,
- Razvijati nove oblike saradnje i organizacije koji će poboljšati pozicioniranost instituta na tržištu,
- Unaprijediti organizaciju rada koja može odgovoriti zahtjevima ugovora sa velikim poslovnim partnerima.

Kadrovski i stručni ciljevi:

- Upravljanje ljudskim resursima u skladu sa preporukama ISO standarda 9001, akreditacijskih standarda za zdravstvene ustanove kao i dobrom praksom koja proizilazi iz najnovijih istraživanja u menadžmentu humanih resursa,
- Razvoj ljudskih resursa u pravcu potreba društva znanja (dominacija radnika znanja),
- Održavati broj zaposlenih u skladu sa potrebama posla i finansijskim mogućnostima,
- Kontinuirano povećavati produktivnost rada uz maksimalno iskorištavanje potencijala svih zaposlenih,
- Kontinuirano educirati i stručno usavršavati zaposlene, s posebnim osvrtom na obezbjeđenje ključnih specijalističkih, subspecijalističkih i ekspertskih kadrova vezanih za djelatnost Instituta,
- Proširiti angažovanje vanjskih saradnika, a posebno na uskostručnim poslovima,
- Obezbediti zapošljavanje najkvalitetnijeg kadra koji će biti u stanju ispuniti zacrtane ciljeve instituta, kao i podržati uvođenje novih metoda i tehnologija rada u Institutu.

Ekonomski ciljevi:

- Obezbeđivanje stabilnog rasta ukupnog prihoda,

- Obezbjediti redovne isplate plata i drugih primanja zaposlenih u skladu sa odredbama kolektivnog ugovora,
- Povećanje učešća prihoda od usluga koje se prodaju na tržištu u ukupnom prihodu,
- Povećanje prihoda od budžeta i zdravstvenog osiguranja srazmjerno njihovom rastu,

Investicioni ciljevi:

- Očuvanje i unapređenje stanja prostora i infrastrukture saglasno potrebama,
- Unapređivanje uslova rada, uz potpuno obezbjeđenje zaštite na radu,
- Očuvanje postojeće i nabavka nove opreme,
- Realizovati značajna ulaganja u laboratorij, kroz adaptaciju prostora i nabavku nove opreme,
- Obezbjediti racionalno investiranje,
- Unapređenje informatizacije poslovanja Instituta na način da se informatički uvežu različite funkcije Instituta, kako bi se time kroz duži period povećala efikasnost, i smanjili rizici u poslovanju (naročito operativni rizici i rizici ugleda).

Ciljevi iz domena društvene odgovornosti:

- Razviti društveno odgovorno ponašanje kroz stručnu, tehničku i logističku podršku društvenoj zajednici u saradnji sa lokalnom zajednicom, sportskim i nevladinim organizacijama u ispunjenju njihovih ciljeva,
- Dizajnirati vlastite aktivnosti tako da se što više uključe lokalne strukture, društvene, sportske i nevladine organizacije u aktivnosti Instituta.

PROCJENE OČEKIVANIH REZULTATA DJELOVANJA INSTITUTA

Mogući kratkoročni ciljevi Instituta:

- Ispoštovati uslov EU o uspostavi dijagnostičkih laboratorija, referentnih laboratorija i drugih institucija u oblasti zaštite zdravlja ljudi, životinja i biljaka.
- Nastaviti pružanje usluga koje trenutno pružaju zavod za javno zdravstvo i veterinarski zavod
- Definisane veze sa Univerzitetom u Zenici-modaliteti saradnje

Mogući dugoročni ciljevi Instituta:

- Integracija u evropske sisteme i tokove uspostave sistema zaštite zdravlja ljudi kroz zaštitu životinja i biljaka praćenja i kontrole hrane i pojave zaraznih bolesti. Povećanje asortimana usluga.
- Povećanje nivoa stručnosti usluga.
- Nabavka najsavremenije opreme
- Prerastanje u naučno-istraživačku instituciju
- Saradnja sa evropskim i svjetskim institucijama u ovoj oblasti.
- Poboljšanje kontrole kvaliteta i zdravstvene sigurnosti hrane,
- Boljoj zaštiti zdravlja stanovništva kroz smanjenje uticaja riziko faktora, kao i zdravstvenu zaštitu stočnog i biljnog fonda od zaraznih, parazitarnih i drugih bolesti,
- Zaštiti zdravlja stanovništva od upotrebljenih aditiva, herbicida, pesticida, hormona, antibiotika i drugih sredstava koja se koriste u poljoprivrednoj

- o proizvodnji,
- o Povećanju broja zaposlenih u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i preradi,
- o Stvaranju uslova za usavršavanje mladih visokostručnih kadrova u oblasti proizvodnje hrane, njihovom napredovanju u struci i smanjenju odlaska u druge zemlje.

BENEFITI

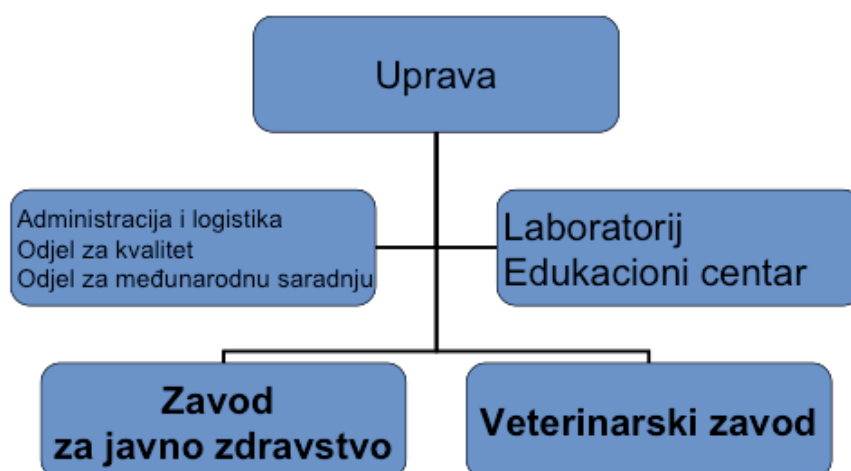
- Racionalan razvoj uz bolju iskorištenost kapaciteta
- Veća konkurentna sposobnost na tržištu
- Bolja zaštita zdravlja ljudi, životinja i biljaka
- Snažna podrška kvalitetnoj proizvodnji hrane na ovom prostoru
- Omogućavanje lakšeg izvoza hrane
- Veći broj zaposlenih u sektoru poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije
- Jačanje kapaciteta za implementaciju projekata iz EU fondova u oblasti zdravstva, poljoprivrede i ekologije
- Mogućnost korištenja EU fondova za naučno-istraživački rad –FP7 (raspoložu sa preko 50 milijardi EURA)

CILJNE GRUPE KORISNIKA USLUGA

Mogući korisnici usluga Instituta su:

- Kanton/Općine/FBIH/Država iz oblasti u kojima je definisana obaveza Kantona/Općine/FBIH/Države u oblasti zaštite zdravlja ljudi i životinja
- Zavodi zdravstvenog osiguranja (kantona i Federacije) iz oblasti koji su od njihovog interesa
- Privredna društva i institucije koje se bave proizvodnjom, prometom i distribucijom hrane i vode u BIH
- Lokalne zajednice
- Građani

ORGANIZACIONA SHEMA

PERSPEKTIVE RAZVOJA

Institut može pružati usluge kontrole zdravstvene ispravnosti hrane i predmeta opće upotrebe, obuku osoblja za higijensko rukovanje hranom, nadzor nad licima koja obavljaju proizvodnju i promet hrane, nadzor nad zdravljem životinja.

Institut može razviti izdavanje međunarodno priznatih certifikata za hranu, što može olakšati izvoz hrane proizvedene na području srednje Bosne, ali i cijele BiH. Pretpostavljena potreba i mogućnost formiranja novih sadržaja Instituta, kao što je zaštita zdravlja biljaka, u smislu zaštite zdravlja ljudi.

Šta ako se ne formira Institut?

Postojeća dva zavoda će imati sve jaču konkurenciju.

Velika mogućnost da drugi laboratoriji preuzmu najveći dio poslova.

Prijeti im postepeno gašenje.

ANALIZA KONKURENCIJE

Koje su to postojeće institucije koje će biti konkurencija novoformiranom Institutu?

- Svi zavodi i slične institucije u BiH (zakonom obavezne institucije).
- Privatni laboratoriji

U dijelu djelatnosti koja se pruža zajednici, a finansira iz sredstava budžeta kantona i općina, kao i zdravstvenog osiguranja, konkurencija trenutno praktično ne postoji. Budžetsko finansiranje djela djelatnosti Instituta, međutim, ne znači da će Institut trajno imati monopol u bilo kom smislu. Institut će nastojati da, uvažavajući tržišne standarde poslovanja u ovoj oblasti, slijedi savremene oblike organizovanja i poslovanja, a sve u cilju unaprjeđenjenja kvaliteta svoje djelatnosti i krajnje domaćinskog odnosa prema sredstvima kojima raspolaže.

Uvažavajući mogućnosti pojave novih firmi u ovoj oblasti, Institut će nastojati permanentnim razvojem i unaprjeđenjem svojih potencijala biti u samom vrhu institucija koje se bave ovom djelatnošću.

U tom pravcu je potrebno raditi na permanentnom usavršavanju kadrova, koji, svakako, predstavljaju veliki potencijal i komparativnu prednost Instituta. Posebno je važno kod zaposlenika izgraditi savjestan odnos prema obavezama, kao i svijest da je nužno ponašati se u skladu sa tržišnim zakonima u toj oblasti.

U okviru djelatnosti koja se pruža na slobodnom tržištu, a odnosi se na usluge sa zdravstvenom ispravnošću proizvoda i usluga, kao i konsultantske usluge, uprkos oštroj konkurenciji, Zavod za javno zdravstvo, kao dio budućeg Instituta se već uspjeva održati uz realne ambicije povećanja ukupnog učešća na tržištu ovih usluga.

Konkurencija privatnih firmi je dobrim dijelom nelojalna, jer se bazira na nerealno niskim cijenama i brzini pružanja usluga, a što je zasnovano na pružanju usluga mimo svih stručnih principa. To se odnosi na primjenu sredstava u znatno manjoj količini, neodgovarajućeg kvaliteta, bez poštivanja stručnih procedura, a nekad i bez provođenja bilo kakvih ispitivanja. Uspješna borba sa ovom konkurencijom je moguća jedino kroz dugoročan i predan rad sa svakim poslovnim partnerom,

poštivanje pravila struke i održavanje i unapređivanje kvaliteta rada u skladu sa principima struke i zakona.

Generalno gledano, najveća konkurentska prednost Instituta može biti kvalitet rada, kvalitet usluga, kvalitet proizvoda i kvalitet upravljanja, što je rezultat visoke stručnosti, osposobljenosti i predanosti zaposlenih.

PROCIJENA POTREBNIH RESURSA

Prostor

Postojeća dva Zavoda koriste oko 1.400 m² prostora, što je dovoljno za postojeći nivo aktivnosti. Kako bi se Institut mogao dalje razvijati potrebno je obezbjediti dodatnih oko 1.000 m², za šta ima mogućnosti u prostoru Univerziteta u Zenici (Metalurški institut).

Naknadno treba utvrditi potrebu za investiranjem u adaptaciju prostora.

Oprema

U početku će se koristiti postojeća oprema kantonalnih institucija (Zavod za javno zdravstvo i Veterinarski zavod). Potrebno je dodatno nabaviti laboratorijske, kao i druge opreme (zamjena dotrajale i nabavka nove).

Potrebni ljudski resursi za početak rada

U početku će se koristiti kadrovski potencijali pretpostavljenih članica Instituta. Zavod za javno zdravstvo i Veterinarski zavod imaju trenutno 81 zaposlena, od čega je 15 doktora medicine i doktora veterine, te 9 stručnih VSS radnika, 25 stručnih VŠS radnika i 6 administrativna VSS radnika.

Ova dva zavoda imaju 5 doktora nauka i 3 magistra nauka, što čini 10% svih zaposlenih.

Dakle od ukupno 81 zaposlena 15 je doktora medicine i veterine (18,5%), ukupno 30 zaposlenih sa VSS (37%) i ukupno 55 zaposlenih sa univerzitetskim obrazovanjem (68%). Ovaj kadrovski potencijal je više nego dovoljan da uspješno obavi funkciju Instituta, uz naravno prijem novih kadrova kako to uvođenje novih laboratorijskih metoda i drugih poslova bude zahtijevalo.

FINANSIJSKA PROJEKCIJA PROJEKTA

Potrebno je uraditi detaljniju procjenu potrebnih troškova. Na osnovu okvirnih procjena, može se pretpostaviti da Institut može sam finansirati te investicije kroz kreditno zaduženje, ali je potrebna garancija osnivača za ovakvo kreditno zaduženje. To posebno ako bi se obezbjedilo kreditiranje pod povoljnijim uslovima. Sredstva koja su već predviđena Budžetom Kantona za kapitalna ulaganja i opremu Kantonalnog veterinarskog zavoda, bi svakako trebala biti uložena u Institut, dok bi se ostatak obezbjedilo iz kredita.

Izvori finansiranja rada Instituta

- Prodaja usluga na tržištu
- Pružanje usluga Zavodu zdravstvenog osiguranja ZDK
- Pružanje usluga Vladi ZDK transferima preko Ministarstva zdravstva, Ministarstva za poljoprivredu i Ministarstva za ekologiju,
- Pružanje usluga Općinama na ZDK
- Projekti iz EU fondova

Prihodi

Trenutni prihodi Zavoda za javno zdravstvo su oko 2,9 miliona KM, od čega su 1,2 miliona prihodi na tržištu.

Procjena postojećih prihoda Veterinarskog zavoda su oko 600.000 KM.

Dakle ukupan postojeći prihod ova dva Zavoda je oko 3,5 miliona KM.

Kada govorimo o potencijalnom tržištu i povećanju prihoda, možemo računati na oblast koja pripada javnom zdravstvu i oblast koja pripada veterinarstvu.

Na području Zeničko-dobojskog kantona postoji 17.000 muznih krava registrovanih u sistemu otkupa mlijeka, sa proizvodnjom mlijeka oko 50 miliona litara. Broj junica iznosi 6.700, tovne junadi 2000, ovaca 68.000, koza 1.500, tovnih i rasplodnih krmača 2200 i koka nosilja 80.000. Pored toga uzgoji se i zakolje oko 2,5 miliona pilića.

Samo za mliječne kartone u preventivnoj dijagnostici zaraznih bolesti očekuje se oko 34.000 analiza (340.000 KM).

Dodatno možemo očekivati i prihode od ostalih analiza, a prvenstveno zdravstvene kontrole mastitisa i kontrole kvaliteta sirovog mlijeka.

Ovome treba dodati područje Srednjobosanskog kantona na kojem postoji stočni fond približno istog broja grla.

Na području Zeničko-dobojskog kantona trenutno postoji 198 registrovanih objekata različite namjene (objekti za preradu mlijeka, klaonice i objekti za preradu mesa, proizvodnju meda, jaja, stočne hrane, farme koka nosilja, farme tovnih piladi, farme puževa, ribogojilišta, te skladišta namirnica animalnog porijekla. Svi navedeni objekti imaju kontrolni veterinarski broj i podliježu stalnom veterinarskom nadzoru u proizvodnji i skladištenju, što u prosjeku garantira oko 7000 uzoraka godišnje (200.000 KM). Zajedno sa 340.000 KM od mliječnih kartona, to čini novi prihod od oko 540.000 KM u oblasti veterine.

Ovome treba dodati područje Srednjobosanskog kantona na kojem postoje približno ovoliko stočni i nešto manji prerađivački kapaciteti. Ako procijenimo prihod sa SBK na 50% procijenjenog iz ZDK, to iznosi 270.000 KM, što zajedno čini preko 800.000 procijenjenog prihoda u oblasti veterine.

Što se tiče oblasti koju obuhvata djelovanje zavoda za javno zdravstvo, do kraja naredne godine treba imati u vidu poslove koje Zavod za javno zdravstvo već ima u procesu finalizacije pregovaranja.

Polazeći od 10 najvećih firmi u BiH s kojima je Zavod za javno zdravstvo u procesu finaliziranja pregovora, sa izuzetno visokom vjerovatnoće da će se proces okončati potpisivanjem ugovora i dobijanja novih poslova, možemo očekivati sljedeće nove usluge:

	Broj usluga
Sanitarni minimum	2.800
Sanitarni pregled	15.600
Uzorci za laboratorijske analize	6.200
Brisevi površina	10.900

Očekivani prihod za usluge koje će se tek raditi u ovim firmama je oko 995.000 KM godišnje.

Ako na ovih 995.000 dodamo samo 540.000 KM od mliječnih kartona i nadzora nad objektima u ZDK, dobijamo cifru od preko 1,5 miliona KM, što sa sadašnjim prihodima od oko 3,5 miliona KM daje ukupno **oko 5 miliona KM prihoda na nivou godine, već u 2016. godini**, a sa veterinarskim prihodima sa SBK i 5,3 miliona KM.

UPRAVLJANJE RIZIKOM

Osnovni ciljevi upravljanja rizikom su:

- obezbjediti fleksibilnije poslovanje,
- izbjeći rizike
- minimizirati negativne efekte rizika

Rizik možemo podijeliti na finansijski rizik i poslovni rizik.

Finansijski rizik obuhvata: rizik tržišta, kreditni rizik i rizik likvidnosti

Poslovni rizik obuhvata: operativni rizik, pravni rizik, rizik zakonodavstva i rizik ugleda

Rizik za **financijsko** stanje jedne institucije proistječe iz nepovoljnih kretanja novca ili nestabilnosti tržišnih cijena. U našem slučaju ovaj rizik se može vezati za nestabilnost budžeta kao jednog od izvora finansiranja, što se u predhodne dvije godine dešavalo kroz smanjenje iznosa opredijeljenih sedstava Budžeta za projekte i aktivnosti koje provodi Institut.

Kreditni rizik je rizik da druga ugovorna strana neće izvršiti svoje obveze prema firmi. U slučaju Instituta, kreditni rizik se odnosi na rizik naplate potraživanja jer se usluge naplaćuju nakon isporučivanja, što predstavlja svojevrsno kreditiranje kupca usluga. U našem slučaju, zbog općih kretanja u ekonomiji, a posebno obzirom na probleme likvidnosti mnogih firmi, možemo očekivati povećan kreditni rizik usljed nemogućnosti značajnog dijela naših komintenata da izmire obaveze prema Institutu.

Rizik likvidnosti se odnosi na posebne usluge ili tržišta i na opće finansiranje poslovanja. Posebna pažnja će biti posvećena obezbeđenju likvidnosti, mada i ona u mnogome ovisi o naplati potraživanja.

Operativni rizik je rizik da će nedostaci informacijskih sistema ili interne kontrole rezultirati neočekivanim gubitkom. Ovaj rizik veže se za ljudsku grešku, pad sistema, ili neodgovarajuće procedure i kontrolu.

Pravni rizik je rizik da ugovori zakonski nisu pravovaljani ili ispravno dokumentirani, što sa kapacitetima koje posjeduje Institut ne bi trebalo da bude problem.

Rizik zakonodavstva je rizik da organizacija ne posluje u skladu sa zakonskim propisima.

Rizik ugleda je rizik da neka činjenica ili jednostavno glasine utječu na nešto od sljedećeg:

- Raspoloživost i cijenu
- Komercijalno povjerenje (sposobnost za prodaju usluga)
- Osnivača
- Zaposlene (štrajkovi, mogućnost uposlenja ili otpuštanja)
- Management (mogućnost fokusiranja na strategiju nasuprot borbe s vatrom)
- Zakonsku kontrolu (troškove, vrijeme...)

Upravljanje rizikom se sastoji od sljedećih aktivnosti:

- poznavanje rizika kojima je ustanova izložena
- mjerenje rizika
- kontrolisanje rizika
- informisanje o riziku

U cilju obezbjeđenja kvalitetnog, efektivnog i efikasnog upravljanja rizikom u Institutu će se poduzeti sljedeći koraci:

- Identificirati slabe tačke sistema
- Izvještavati o nepovoljnim događajima u kojima jeste ili nije bilo štete po klijenta
- Ohrabrivati izvještavanje među zaposlenicima
- Tražiti korjen uzroka
- Izbjegavati krivicu i zamke
- Ispraviti greške koje dovode do neuspjeha u radu
- Osigurati rad postojećih unutrašnjih kontrola, kao i oformiti nove
- Provoditi obuku i razvijati sistem obezbjeđenja podrške osoblju kako bi ispravno razumjelo svoje uloge, odgovornosti i doprinos funkcionisanju Instituta
- Obezbijediti fleksibilno upravljanje i poslovanje sa strateškim alternativnim rješenjima
- Razvijati potrebne procedure kako bi se smanjio operativni rizik

ZAKLJUČAK

Nema dileme da je spajanje Zavoda za javno zdravstvo i Veterinarskog zavoda u jedinstvenu ustanovu Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica, opravdano pa i nužno.

Tako bi se postigla znatno bolja iskorištenost kapaciteta, kao i mogućnost daljeg razvoja u pravcu specijaliziranja unutar djelatnosti. Objedinjavanjem laboratorija znatno bi se ubrzao i pojeftinio proces akreditacije po standardu ISO 17025.

Ne postoji ni jedan rizik koji bi proistekao isključivo iz spajanja ova dva zavoda, obzirom da nema ni jednog preduslova za objedinjeni rad ova dva zavoda. Nasuprot tome ostvaruju se direktne uštede od minimalno 550.000 KM javnih sredstava i otvara se mogućnost za dobijanje novih poslova.

Na drugoj strani, objedinjavanjem laboratorija, kao i osnovnih službi ova dva zavoda, znatno bi se ojačali kapaciteti za implementaciju projekata koji bi se finansirali iz EU fondova.

Svojom djelatnošću u saradnji sa partnerima, Institut bi olakšao i ubrzao primjenu Evropskih standarda zaštite zdravlja ljudi kroz zaštitu životinja i biljaka. što bi trebalo poboljšati konkurentnost naših proizvođača hrane na Evropskom i Svjetskom tržištu.

Postojeći kadrovski resursi su više nego dovoljni za kvalitetan rad i uspješan dalji razvoj. Čak 68% zaposlenih ima univerzitetsko obrazovanje i čak 10% su doktori ili magistri nauka.

Projekat ima za cilj formiranje Akreditovanog Instituta za zaštitu zdravlja ljudi i životinja i sigurnost hrane. Laboratoriji za analizu hrane u BiH i njihov organizacioni ustroj su očigledno bili uzrokom dugotrajne izolacije u odnosu na razvoj u drugim zemljama.

“Akreditovani Institut za zaštitu zdravlja ljudi i životinja i sigurnost hrane” bi bio institut koji obuhvata i/ili uvezuje cijeli lanac ispitivanja potrebnih za pristup EU tržištu i tržištima drugih, pojedinih zemalja. To bi bio jedini Institut u BiH i Regionu koji udružuje i uvezuje usluge/spektar analiza Zavoda za javno zdravstvo i Veterinarskog zavoda.

Pored toga, Institut može, u saradnji sa nevladinim sektorom, kao i nadležnim ministarstvima, između ostalog, pružati informacije i educirati proizvođače o ispitivanjima i uslovima neophodnim za pristup EU i tržištima drugih zemalja. Na taj način krajnji korisnici, proizvođači će, praktično na jednom mjestu, dobiti sve potrebne informacije i ispitivanja, čime im se omogućava brže, lakše, veće, kvalitetnije i jeftinije ispunjavanje uslova i certificiranje proizvoda za izvoz.

Osnivanje Instituta će osigurati racionalan razvoj uz bolju iskorištenost kapaciteta, veću konkurentsku sposobnost na tržištu, bolju zaštitu zdravlja ljudi, životinja, snažnu podršku kvalitetnoj proizvodnji hrane na ovom prostoru, omogućavanje lakšeg izvoza hrane, veći broj zaposlenih u sektoru poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije, jačanje kapaciteta za implementaciju projekata iz EU fondova u oblasti zdravstva, poljoprivrede i ekologije, mogućnost korištenja EU

fondova za naučno-istraživački rad (Horizon 2020).

Institut za zdravlje Zenica će biti stručna ustanova u oblasti zaštite zdravlja ljudi i životinja, koja ima povjerenje stanovništva i koja je u stanju identifikovati i zadovoljiti potrebe svojih korisnika iz oblasti zaštite i unapređenja zdravlja, kroz visokostručnu specijalističku djelatnost oslonjenu na najnovija saznanja i mogućnosti savremene dijagnostičke tehnologije.

Broj: 06-37-2384/13
Sarajevo, 23.05.2013. godine

Lenud

1537

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON			
Prilijeno: 27-05-2013			
Org.jed.	Kvalitna oznaka	Redni broj	Broj prijoga
11	3P		

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
-n/r Ministrice -

ZENICA
ul. Kučukovići br. 2.

PREDMET: Odgovor na akt

Poštovana,

Vašim aktom izvijestili ste ovo ministarstvo da je Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 86. sjednici održanoj 16.11.2012 godine usvojila Zaključak kojim se zadužuju Ministarstvo zdravstva i Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da pripreme prijedlog objedinjavanja laboratorijskih i stručnih kapaciteta Veterinarskog zavoda i Zavoda za javno zdravstvo u cilju efikasnijeg vršenja njihovih djelatnosti.

U vezi Vašeg upita za pojašnjenje usklađenosti ideje o udruživanju Zavoda za javno zdravstvo i Veterinarskog zavoda sa postojećom zakonskom regulativom u oblasti zdravstva, te da li postoje zakonske prepreke ovakvim namjerama Vlade Zeničko-dobojskog kantona, iz okvira nadležnosti obavještavamo Vas o slijedećem.

Sistemskim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/10) u odnosu na raniji Zakon, u članu 55. predviđena je mogućnost da dvije ili više zdravstvenih ustanova mogu organizovati zajedničke medicinske službe za laboratoriju, rentgen i drugu dijagnostiku, kao i zajedničke nemedicinske službe za pravne, ekonomsko-finansijske, tehničke i druge poslove ili ugovoriti obavljanje ovih poslova sa pravnim ili fizičkim licima koja ispunjava uslove predviđene zakonom za obavljanje navedenih djelatnosti i ima odobrenje nadležnog organa. Dakle, to je mogućnost koju Zakon o zdravstvenoj zaštiti daje zdravstvenim ustanovama, što u slučaju koji navodite u Vašem aktu nije primjenjivo. Naravno nije ni za očekivati da Zakon o zdravstvenoj zaštiti reguliše ovakvu specifičnu situaciju.

Također, u članu 113. stav 2. a u vezi sa članom 43. st. 2. i 3. navedenog Zakona o zdravstvenoj zaštiti definirani su kantonalni zdravstveni zavodi, kao i djelatnost istih, uz mogućnost da se kantonalnim propisima iz oblasti zdravstva regulira osnivanje i rad kantonalnih i drugih zavoda, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Međutim, ovim putem, ukazujemo na odredbe Zakona o ustanovama (Službeni list RBiH, br. 6/92 i 13/94) kao lex specialis, koji između ostalog, definira osnivanje, djelatnost, statusne promjene i udruživanje ustanova, tako da se u članu 17. istog, daje mogućnost da se zakonom može propisati obaveza udruživanja ustanova u

odgovarajući oblik udruživanja – obavezni oblik udruživanja, njegova prava, obaveze, način sticanja sredstava za rad, način upravljanja i rukovođenja o druga pitanja, s tim da ustanove udružene u obavezni oblik udruživanja zadržavaju svojstvo pravnog lica.

Članom 14. Zakona o ustanovama predviđena je mogućnost da ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost, kao i vrstu statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje. Odluku o navedenom donosi osnivač ustanove. Dakle, Zakon o ustanovama daje mogućnost spajanja ustanova, što je primjenjivo u slučaju koji navodite u Vašem aktu.

Nadalje članom 10. Zakona o ustanovama predviđena je mogućnost da ustanova može obavljati više djelatnosti iz člana 1. istog Zakona, ako ispunjavaju uvjete utvrđene zakonom za svaku od tih djelatnosti. Ova odredba ukazuje da ustanova može obavljati više djelatnosti što bi bilo primjenjivo na pitanje organizacije ustanove koje postavljate u svom aktu.

Iz navedenog proizilazi da je u okviru postojeće zakonske regulative u oblasti zdravstva definirana samo mogućnost organiziranja određenih zajedničkih službi između zdravstvenih ustanova, kao što je naprijed navedeno, a da se saglasno odredbama Zakona o ustanovama ostavlja mogućnost da se zakonom propiše obaveza udruživanja ustanova u odgovarajući oblik udruživanja ili spajanje ustanova.

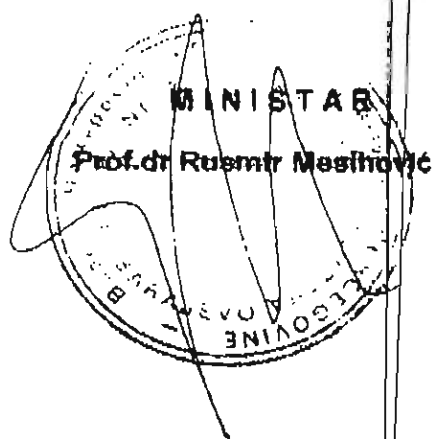
Također, u slučaju eventualnog opredjeljenja osnivača o udruživanju Veterinarskog zavoda i Zavoda za javno zdravstvo Kantona, ukazujemo da je u takvom obliku udruživanja, s aspekta propisa iz oblasti zdravstva, neophodno osigurati kontinuirano obavljanje javno-zdravstvene djelatnosti na području kantona, a u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Osim toga, smatramo za korisnim da se o ovom pitanju, u dijelu koji se odnosi na veterinarski zavod, na naprijed navedeni način, očituje i nadležno Federalno ministarstvo za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

O prednjem Vas obavještavamo radi znanja.

S poštovanjem,

MINISTAR
Prof. dr. Rusmir Mesihović

Sarajevo, 23. septembar 2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO – DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA POLJOPRIVREDU,
ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU ✓
Veterinarski zavod Zenica
N/r direktora

PREDEMET: Odgovor na upit, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj: 05-24-17802-1/13, od 22. 09. 2014. godine

2544

9

26-09-2014

05 24 17802-1

26-09-2014

05

13

Poštovani,

Na osnovu Vašeg upita, broj i datum kao u Vezi, kojim ste tražili jasniji odgovor na mogućnost udruživanja ustanova iz oblasti medicine i zdravstva, a obzirom da prethodni odgovor ovog Ministarstva broj: 06-2-24-2309/13, od 27. augusta 2013. godine nije dao decidan odgovor, obavještavamo Vas da odredbe Zakona o veterinarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 46/00) ne propisuju mogućnost udruživanja pojedinih ustanova, istih ili srodnih struka, ali tu mogućnost i ne osporavaju.

Članom 10. Uredbe sa zakonskom snagom o ustanovama („Službeni glasnik BiH“ br. 6/92, 8/93 i 13/94), propisano je da ustanove mogu obavljati više djelatnosti, „ako ispunjavaju uslove utvrđene zakonom za svaku od tih djelatnosti“.

Odrebbama člana 14. navedene Uredbe propisano je da „ustanova može proširiti ili promijeniti djelatnost, kao i vrstu statusne promjene: spajanje, pripajanje, podjelu i izdvajanje“, a odluku o tome donosi osnivač.

Također, u članu 17. pomenute Uredbe, navedeno je da ustanove, udružene u zakonom propisani oblik udruživanja, „zadržavaju svojstvo pravnog lica“.

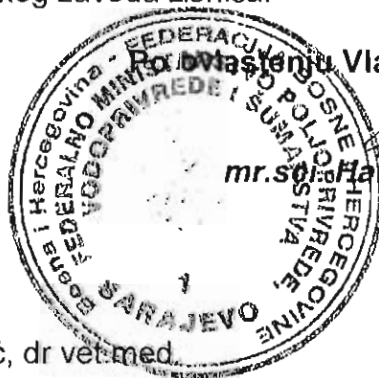
U skladu sa odredbama gore navedene Uredbe, analizom odgovora Federalnog ministarstva zdravstva na Vaš istovjetan upit, broj: 06-37-2384/13, od 23. 05. 2013. godine, te važećih propisa iz oblasti veterinarstva, smatramo da nema zakonske prepreke za udruživanje Zavoda za javno zdravstvo Zeničko – Dobojskog kantona i Veterinarskog zavoda Zenica.

S poštovanjem,

Po ovlaštenju Vlade Federacije BiH

DOSTAVLJENO:

- ① Naslovu
2. Evidenciji
- ③ Kabinetu
4. Arhivi

mr. sc. Hanefija Topuz

Obrađivač akta: Jasmina Bradić, dr vet.med.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

MINISTARSTVO ZA
PRAVOSUĐE I UPRAVU

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON

MINISTRY OF
JUDICIARY & ADMINISTRATION

02
02

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
n/r ministra
-ovdje-

Zenica, 9.6.2015. godine

Veza Vaš broj: 11-24-17802-2-1/14 od 26.5.2015.

Naš znak: 06/02 - 02 - 12533 -1/15

PREDMET: Prijedlog Zakona o osnivanju Javne ustanove instituta za zdravlje i sigurnost hrane Zenica - stajalište, dostavlja se

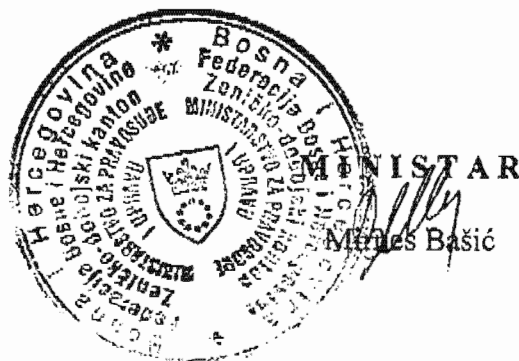
Sukladno članku 7. Zakona o kantonalnim ministrstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/08 - pročišćeni tekst, 3/10, 6/12), a u svezi sa člankom 31. stavak 1. točka b), Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11) u dobojskog kantona, u postupku davanja stajališta na dostavljeni akt Ministarstva zdravstva, broj: 11-24-17802-2-1/14 od 26.5.2015.godine, a s aspekta svoje mjerodavnost, nema primjedbi na dostavljeni Prijedlog.

S obzirom na naprijed navedeno, stajališta smo da se akt može uputiti u dalju procedure usvajanja.

S štovanjem,

Dostavljeno:

1 x Naslovu
1 x U pismohranu

Ministar
Mirnes Bašić

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO FINANSIJA

Bosnia and Herzegovina
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
ZENICA-DOBOJ CANTON
MINISTRY OF FINANCE

10.06.15

Broj: 07-24-17802-2-1/15
Zenica, 08.06.2015. godine

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

PREDMET: Mišljenje na prijedlog Zakona o osnivanju Javne ustanove
Institut za zdravlje i sigurnost hrane Zenica – *dostavlja se*

Ministarstvo finansija je razmotrilo prijedlog Zakona o Javnoj ustanovi Institut za zdravlje Zenica, te u skladu sa članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11), u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje propisa daje sljedeće

MIŠLJENJE

U Elaboratu o osnivanju Instituta za zdravlje, na strani 19., u poglavlju „FINANSIJSKA PROJEKCIJA PROJEKTA“, stoji: „na osnovu okvirnih procjena, može se pretpostaviti da Institut može sam finansirati te investicije kroz kreditno zaduženje, ali je potrebna garancija osnivača za ovakvo kreditno zaduženje“.

Članom 2. stav 1. tačka 12) Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 86/07, 24/09 i 44/10), propisano je da je dug kantona „unutrašnji i vanjski dug i garancija kantona.“

S tim u vezi, eventualno izdavanje garancije od strane Kantona (pod uslovom da se zato ispune svi Zakonom propisani uslovi) bi predstavljalo dug Kantona, a o čemu odlučuje Skupština Kantona u skladu sa odredbama člana 52., a u vezi sa članom 61. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine

Imajući u vidu, da je u tački IV Obrazloženja Prijedloga Zakona navedeno da za „provodenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz kantonalnog budžeta“, Ministarstvo finansija nema drugih primjedbi i sugestija iz svoje nadležnosti.

Dostavljeno:

1x Naslovu,

1x a/a.

Broj: 03-24-17802-2-2/15
Zenica, 10.06.2015 godine

**MINISTARSTVO ZDRAVSTVA,
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

**PREDMET: Mišljenje o prijedlogu Zakona o osnivanju javne ustanove za
zdravlje i sigurnost hrane Zenica- dostavlja se
Veza Vaš akt broj: 11-24-17802-2-1/15**

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko – dobojskog kantona («Službene novine Federacije BiH» broj 8/96 i «Službene novine Zeničko – dobojskog kantona» broj: 2/05) i članom 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko – dobojskog kantona” broj: 5/11), te na osnovu uvida u tekst dostavljenog akta, a u postupku koji se odnosi na utvrđivanje usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam slijedeće

MIŠLJENJE

Ustavni i pravni osnov prijedloga Zakona o osnivanju javne ustanove za zdravlje i sigurnost hrane Zenica je pravilno utvrđen.

Prijedlog Zakona je urađen u skladu sa Ustavom, pravnim sistemom, te usaglašen sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08.)

Prilikom davanja mišljenja na ovaj, kao i druge akte u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/11) Sekretarijat ne analizira i ne ukazuje na tehničke, štamparske, jezičke, odnosno gramatičke greške u tekstu akta koji dostavlja obrađivač, izuzev ako mijenjaju suštinu teksta ili su direktno u koliziji sa važećim propisima.

S obzirom na naprijed navedeno, kao i činjenicu da u ostale uočene neusaglašenosti otklonjene, mišljenja smo da se navedeni akt može uputiti u dalju proceduru.

S poštovanjem!

Dostavljeno:
1 x Naslovu,
1 x a/a

